

EESTI

E.V. XX

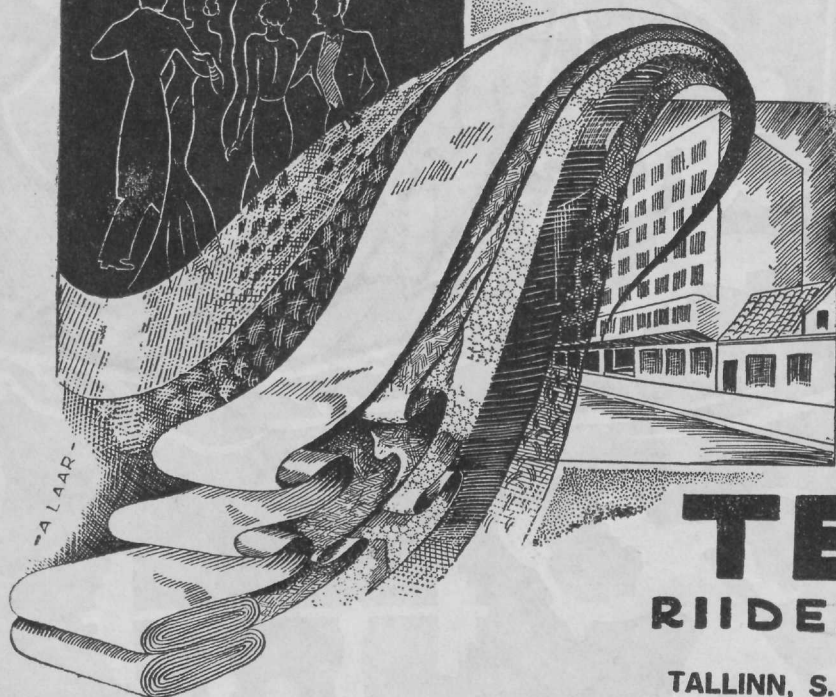
POORDILLET.

Nr. 2 veebruar 1938

25
SENTI

ERA

Balli ja teatrihooajaks

A.-S.

TEKLA

RIIDEKAUPLUSED

TALLINN, S. KARJA 15 • PÄRNU 6

HAAPSALU, KUESSAARE, MUSTVEE, NARVA,
PETSERI, PÄRNU, RAKVERE, VALGA,
VILJANDI, VÕRU

Moodsaim ja täielisim
pappkarbitööstus

Eestis

M. Dresselt ja A. Krik

Tallinn, S. Karja tän. 21,
telef. 452-96

Pleki- ja vasesepa-
töökoda

A. AMAN

TALLINN,

Rüütli t. 4, tel. 430-19

Teen igasuguseid pleki-
ja vasetöid ehitustöödel
kui ka töökojas.

20 aastat tagasi

Eesti Vabariigi iseseisvuse

needsamad mehed, kes olid organiseerimas Eesti riiki ja kes püss käes kaitseid kodumaa vabadust, olid ka nendeks, kes panid aluse Iseseisva Eesti spordiliikumisele.

Eesti spordi päris õitseag algas pärast Vabadussõda Eesti iseseisvuse saavutamisega. Noorte koolipoistena sõtta rutanud eestlastest võrsusid hiljem meie kuulsusrikkamad atleedid. Veel ennem kui Eesti vabariik oli leidnud de jure tunnustamist kõigi riikide poolt, sai Eesti siiski loa iseseisva rahvana startida Antverpeni olümpial 1920. a.

Pöördusime Eesti spordi keskliidu praeguse abiesimehe A. A n d e r k o p i poole, kes oli esimesi Eesti spordiliikumise organiseerimisel pärast Vabadussõda ja kes oli esimese keskorganisatsiooni — Eesti Spordiliidu — esimees.

Jutuajamise korras avaldas A. Anderkopp, et kui tõmmata paralleele, mis meil oli 20 aastat tagasi ja milleni meie praegu oleme jõudnud spordiliikumises, siis igauks teab ise, mida kõik on korda saadetud. See oli 1920. a. kevadel, millal Tallinnas korraldati esimene keha- kasvatuse kongress. Sellel otsustati asutada Eesti Spordiliit ja Eesti olümpiakomitee. Sa-

Peaministri a. t. Kaarel Eenpalu

Eesti olümpiakomitee liige

Riigihoidja Konstantin Päts

Eesti spordiliikumise kõrge patron

Tänavu pühitseme Eesti vabariigi iseseisvuse 20. juubeliaastat. Kui võrrelda, mis meie spordiliikumises oli vabariigi algaastail ja mis nüüd, siis on spordikultuuritöös tehtud määratu töö. Õieti on meie spordiliikumine tunduvalt vanem kui riigi iseseisvus, nii et ühel ajal iseseisvuse 20. juubeliaastaga võime pühitseda Eesti spordi 50. aastat, kuid vabariigi algaastaiks oli kogu liikumine vaibunud. Maailmasõda ja Eesti Vabadussõda oli viinud mehed sõjarindele, mille tõttu sportimine laiemas ulatuses oli vajunud varjusurma. Kuid

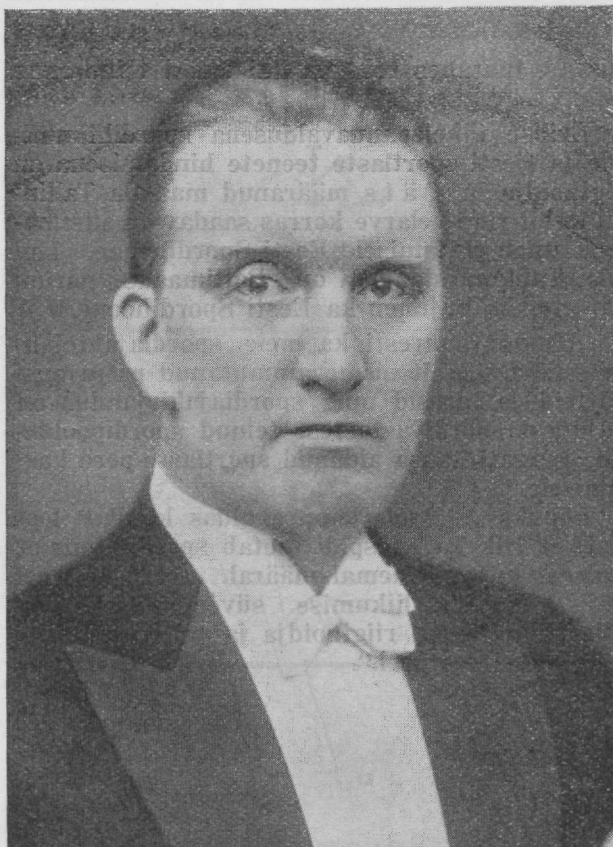
ja tänapäeval

20. juubeliaasta puhul

mal ajal töötas sõjaväe juures spordikool, kus arendati meie esimesi kuulsusrikkaid atleete. Nüüd on meil laialdane spordiaparatuur, rohkesti spordiinstruktoreid, ja spordiseltside arv on tõusnud kümnekordseks võrreldes sellega, mis oli Eesti iseseisvuse algaastail. „Mäletan, kui suuri raskusi oli meil Antverpeni olümpiale sõitmise puhul riigilt toetuse saamisega,“ lausub A. Anderkopp. „Kuidagi saime raha, paar kasti seapekki ja kuivikuid, millest üks kast Helsingis ümberlaadimisel pealegi vette kukkus. Nüüd toetab riik spordiliikumist riigi eelarve korras, määrates iga aasta summasid.“

Paarkümmend aastat tagasi oli meil mõned üksikud spordiväljad, nüüd on kujunemas juba nende võrk. Eriti rohkesti spordivälju on juure tekkinud provintsis. „Ainult pealinn on jäänud vaeslapse-ossa. Tallinn on ainuke pealinn maailmas, kus linnavalitsus nii vähe on huvitatud spordiväljade soetamisest. Poleks riik appi tulnud ja seltskond ise välju ehitanud, siis oleks vähe saanud rääkida spordivõimalustest pealinnas.“ Kopenhaagenis on juba ainult kesklinna 30 spordivälja ümber, Tallinnas aga kogu linna kohta mõned üksikud.

Majandusminister Karl Selter
Eesti olümpiakomitee esimees

Vägede ülemjuhataja kindralleitnant
Johan Laidoner
Eesti olümpiakomitee esimees

Suurt tänu võlgname riigile Tallinna staadioni väljaehitamise eest. See on ka Tallinna ainuke uhkus spordiväljade alal.

Kui veel võrrelda, mis oli 20 a. eest ja nüüd, siis peab nimetama, et sport on viidud koolidesse ja et võimlemisõpetajate kaader on välja arendatud. „Olen alati rõhutanud, et eeskätt koolid peavad meile kasvatama sportlasi, nii nagu see on ka mujal maailmas. Sealt saame intelligentsemaid sportlasi, kes võimelised suu-

Väliminister dr. Fr. Akel
Eesti olümpiakomitee endine kauaaegne esimees

Haridusminister kolonel A. Jaakson,
kellele allub õppiva noorsoo spordiliikumine

remateks saavutusteks. Eriti tahan seda ütelda kergejõustiku kohta, kus meil heade sportlaste juurekasv võrdlemisi visa. Sportkoolides vajab veelgi rohkem arendamist.“

Eriti on meie spordiliikumine hoogu võtnud viimase nelja aasta vältel. Kuigi riik alati on heatahtlikult suhtunud spordiliikumisse, on aga viimasel perioodil riigihoidja ja vabariigi valitsuse poolt osutatud eriti suurt tähelepanu. Selle otsesemaks tulemuseks on olnud majandusliku toetuse suurendamine.

Eesti spordiaparatuur saab nüüd sissetulekuid riigi eelarve korras, pealeselle veel kultuurkapitalist. Spordiliikumine on tsentraliseeritud ning kõrgeimaks spordijuhiks on Eesti Spordi Keskliidu esimehena riigisekretär K. Terras. Tema astus sellele kohale 1934. a. novembris, mis ajast on saavutatud kõige kindlam kontakt vabariigi valitsuse ja spordiliikumise vahel. „Müts maha K. Terrase ees. See mees on suurt korda saatnud meie spordiliiku-

mises. Igatahes rohkem kui ükski teine enne teda.“

Erilise tähelepanuavaldusena spordiliikumisele ja Eesti sportlaste teenete hindamisena on riigihoidja K. P ä t s määranud maa-ala Tallinna, kuhu riigi eelarve korras saadavate summadega tuleb ehitamisele Eesti Spordihoone. Kui juba Tallinna staadion on Baltimaade parim, siis samaks kujuneb ka Eesti Spordihoone.

„Hindan suuresti ka meie spordiajakirjanduse tööd. Sealt oleme ammutanud palju uusi mõtteid ja ideesid ning spordiajakirjandus on paljudest spordivastastest teinud spordipooldajad, ja igati kaasa aidanud sportlaste-pere kasvamisele.“

Lõpuks A. Anderkopp avaldas kindlat lootust, et riik ka edaspidi toetab spordiliikumist senisest mitte vähemal määral. „Meil on veel palju teha tööd liikumise süvendamiseks ja selle viime lõpuni riigihoidja ja vabariigi valitsuse lahkel toetusel.“

A. ADARI.

Eesti Vabariigi 20. aastapäeva puhul õnnitlevad
sportlaskonda ja nende juhte:

O-U. RIIE TURITE ÜHISKAUBAMAJA

R. Ü. K.

Tallinn, S. Karja 19

Tartu, Aleksandri 51.

A/s. „VOLTA TEHASED“

Soo 27. 4x10 km testausalt toimus 4x10 km testaus-

Kodukeskjaam 477-66.

VIRUMAA ELEKTRI A/s.

K. A. RÜTMAN

KARL VESKUS

Eesti suusapäevad

EESTI TALIMÄNGUSID asendavaina peeti tänava 5. ja 6. veebruaril Eesti suusapäevad, mille kolmeks suuremaks keskuseks olid Nõmme, Tartu ja Narva. Pearõhk lasus muidugi Nõmme Mustamäele, kus toimusid ühtlasi Eesti meistri võistlused real aladel. Korralduse ladususest, osavõtjate arvult ja ka võistlustuseduselt kujunesid Mustamäel korraldatud võistlused parimateks, mida Eestis on nähtud. Talispordiliit on tõusnud meie teguvõimsamate eriliitude esirinda, mida tõendavad ta üritused mitte ainult suusaspordi, vaid ka jääspordi aladel.

Ainuke, millega Mustamäel võidelda tuli, oli lumi. See kippus vägisi ära sulama, kuid ka temast saadi jagu. Teisel võistluspäeval tuli küll ümber mõõta varem juba kindlaksmääratud 30 km võistlusrada, kuid ega kõik hüved saa alati koos olla.

Effektseimaks osaks Eesti suusapäevadel kujunes nende avamine 5. veebruari õhtul. Mustamäe hüppemägi oli valgustatud proshektoritega, mille valgusel Eestis esmakordselt teostusid mäehüpped. Avamisaktusel lausus keskkliidu esimees K. T e r r a s, et vaatamata rasketele lumeoludele on suurel määral välja tulnud suusatajaid. See tõendab, et suusaspord on meil kujunenud massispordiks, mis leiab teed järjest suurematesse massidesse.

Pealtvaatajaid oli avaaktusel rekordiselt. Olid ju meil suureks uudisuseks mäehüpped proshektorite valgusel ja slalomsõit tõrvikutega. Mäehüppajad pakkusid isegi üle. Meeste isu ei näinud lõppevat. Sooritati üksikhüppeid, paaris, kolmekesi ja koguni neljakesi. Näib, et tulevikuski võivad mäehüpped kunstlikul valgusel kujuneda suureks tõmbenumbriks.

Võistlustesse puutuvat on märkida, et koos oli kogu meie suusatajate eliit esimesest viimaseni. See tingiski võistluspõnevuse kõigil aladel, mis olid suusapäevade kavas.

Kindlasti suurimaks üllatuseks oli Voldemar S ä r a k u meistrikstulek 30 km suusatamises. Järgmiseks üllatuseks oli viljandlane E. R a i d l a, kes mäehüpetes surus teiseks O. Veldemani. 18 km võitis Vello K a a r i s t o, kellel tänava on õnnestunud ainult sellel distantsil, kuna ta pikematel on kõigile suurematel võistlustel lüüa saanud. Meistri võistluste jätkuna nädal hiljem pärast Eesti suusapäevi, s. o. 13. veebr., Narvas toimunud 50 km maratonsuusatamises tuli võitjaks Edgar S i i t a n. Kui veel läinud aastal tuli kõigil kolmel distantsil meistriks V. Kaaristo, siis tänava on igal distantsil isemeister: 18 km V. Kaaristo, 30 km V. S ä r a k ja 50 km E. Siitan.

Näib nagu oleks meil nüüd igale distantsile spetsialiseerunud suusatajaid. Kuid kuigi igal distantsil on ise meister, on parimad suusatajad võimelised igal distantsil platseeruma kuni kümne esimese hulgas.

18 km suusatamine

Esimeseks tuleprooviks suusatajaile Mustamäe võistlustel oli 18 km, mille starti asus 36 suusatajat. Pöördepunktis — Harku asunduses —, mis oli stardist umbes 7½ km kaugusel, vedas Jakob T a r t u üheminutilise edumaaga V. Kaaristo ja poolteistminutilisega E. Siitani ees. Teekonna lõpuosas tegi aga Kaaristo tugevat spurti, ületades mõlemad eelnimetatud tugeva vaheajaga. Ka E. Prantsa möödus teistest ja tuli V. Kaaristo järel teiseks. J. Tartu jäi teiseks ja

E. Siitan koguni kaheksandaks. 36 võistlejast lõpetas võistluse 28, kelle paremusjärjestuseks kujunes:

1. V. Kaaristo, Võitleja, 1.11.38	15. E. Niidla, Võitleja, 1.23.41
2. E. Prantsa, Kr. NMKU, 1.13.49	16. M. Kamar, Harju m., 1.23.45
3. J. Tartu, TPAK, 1.13.58	17. A. Grusnov, Võitleja, 1.23.46
4. V. Särak, TPAK, 1.16.17	18. A. Peepre, Kalev, 1.24.07
5. R. Kaasikov, Kr. NMKU, 1.16.50	19. E. Särak, Harju m., 1.26.58
6. J. Vaht, Sakala, 1.16.51	20. V. Vallasoo, Võitleja, 1.29.48
7. A. Jensen, Tervis, 1.17.50	21. B. Saame, ÜENÜTO, 1.30.52
8. E. Siitan, Harju m., 1.18.16	22. H. Angast, Harju m., 1.32.16
9. E. Tartu, Harju m., 1.18.20	23. E. Jussi, 1. rüg., 1.32.19
10. J. Koovit, Sakala, 1.20.21	24. A. Kandi, Tartumaa mal., 1.35.59
11. L. Kaur, Sakala, 1.21.10	25. V. Vassiljev, Võitleja, 1.36.05
12. F. Krassikov, Kr. NMKU, 1.21.41	26. A. Kraam, Harju m., 1.37.43
13. O. Tamm, ÜENÜTO, 1.23.04	27. A. Kiili, Kalev, 1.41.04
14. E. Kõiv, 1. rüg., 1.23.31	28. E. Putk, Harju m., 1.41.55

Seega esimese ja viimase vahet oli üle poole tunni, kuid mitmeid võistlejaid eraldas üksteisest ainult sekundiline vaheaeg.

4×10 km teatesuusatamine

Eestis esmakordselt toimus 4×10 km teatesuusatamine just Eesti suusapäevadel. Meistritiitlit sel alal tänava veel välja ei antud. Välja arvatud Viru maleva meeskond, kes startis Tallinn-Valkla teatesuusatamise koosseisus, panid teised välja nõrgemad koosseisud, hoides oma parimaid 30 km sõiduks.

Peamine konkurent oli Viru maleva ja Narva Võitleja vahel. Esimese etabi läbistasid mõlemad rindrinnutsi, misjuures 10 km individuaal-ajaks märgiti Viru maleva L. Tammel ja Narva Võitleja S. Roobil võrdselt 50,46. Kolmandaks oli Harju maleva esindaja A. Põldroos.

Teises etabis oli muudatuseks, et Viru malev oli juhtimise võtnud enda kätte. Kolmandaks oli surunud Harju maleva meeskond. Lääne malev oli jäänud üks koht tahapoole. Sama järjestus jäi ka viimaseks vahetuseks. Üldiselt aga paistis silma, et ÜENÜTO iga vahetuse puhul surus ettepoole, kuigi ta algul oli viimane.

Paremusjärjestuseks kujunes:

1. Viru malev (Tamm, Mikone, Kaljuveer, Rätsep) 3.24.10.	2. Võitleja (Roop, Vahi, Tombek, Munak) 3.24.49.	3. Harju malev (Põldroos, Kroon, Reiner, Uhkai) 3.31.24.	4. Lääne malev 3.35.24.	5. ÜENÜTO 3.41.59.	6. Tallinna malev 3.45.13.	7. Sakala malev 3.47.54.	8. Kalevi üksik pataljon 3.50.04.
--	--	--	-------------------------	--------------------	----------------------------	--------------------------	-----------------------------------

Kõik meeskonnad lõpetasid.

Parimad individuaal-tagajärjed teatesuusatamises sees olid: 1. P. Munak, Võitleja, 50.02. 2. S. Roop, Võitleja, 50.04. 3. L. Tamm, Viru malev, 50.04. 4. Kaljuveer, Viru malev, 50.13. 5. V. Uhkai, Harju malev, 51.08. 6. A. Lutter, Lääne malev, 51.30.

30 km suusatamine

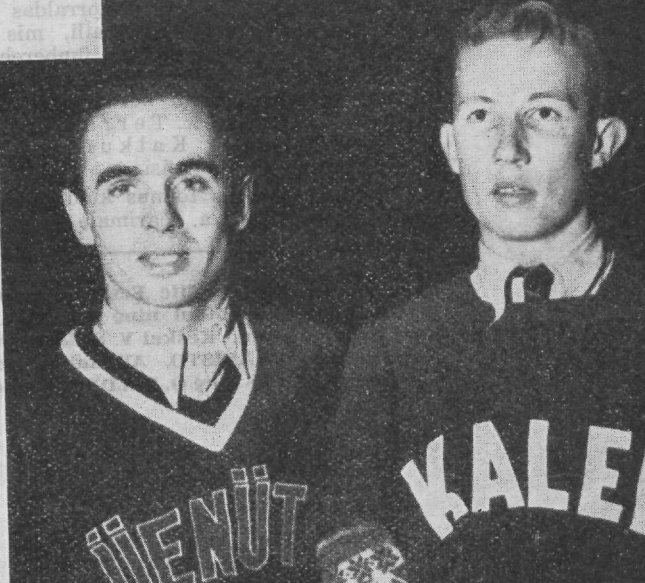
Starti oli ilmunud 46 võistlejat, kuna 16 ülesantud oli loobunud stardist.

Meeste väljalaskmine stardist vältas pool tundi. Teerajajaks oli Evald Särak. Esimese etabi kohta, mis jällegi oli Harku asunduses (7½ km), on märkida, et siin pidas esikohta V. Kaaristo. Järgnesid võrdse ajaga V. Särak ja E. Siitan, kelle aeg oli ½ min. halvem.

Testi Suusanäevä

Poole distantsi, s. t. 15 km, järele selgus, et selle maa olid võrdse ajaga — 1.04.24 — läbinud V. Särak ja E. Siitan. V. Kaaristo oli järele jäänud 6 sek.

Teist korda Harku asundusse jõudes — seega 22½ km läbimõõdnult — oli esikoha saavutanud juba Volde-
mar S ä r a k, kes oli A. Siitanist ees 1½ min. ja V. Kaaristost peagu 2 min. Nüüd jäi oodata lõppu. Siin tekkis esimene ja ainuke eksitus, et ühe võistleja aeg tehti paremaks kui ta rivaalidel. Eksitus selgus aga pea. Meistriks tuli viimase etapi võitja V. Särak, kuna teised favoriidid platseerusid tagapool.

1. V. Särak, TPAK, 2.09.56	19. E. Männik, TPAK, 2.37.21
2. E. Siitan, Harju m., 2.12.12	20. E. Aruvald, TPAK, 2.37.54
3. V. Kaaristo, Võitleja 2.14.46	21. S. Roop, Võitleja 2.38.52
4. J. Tartu, TPAK, 2.15.41	22. V. Vallasoo, Võitleja 2.39.21
5. E. Tartu, Harju m., 2.18.14	23. M. Kamar, Haju m., 2.39.41
6. E. Prantsa, Kr. NMKÜ, 2.18.15	24. H. Kroon, Harju m., 2.40.19
7. J. Koovit, Sakala, 2.23.12	25. J. Eliste, TPAK, 2.41.52
8. L. Kaur, Sakala, 2.23.12	26. A. Tompak, Võitleja, 2.41.55
9. A. Jensen, Tervis 2.23.30	27. A. Andersson, Sakala, 2.41.59
10. J. Vaht, Sakala, 2.24.33	28. V. Tipner, Nõmme ÜENÜ 2.44.27
11. R. Niidla, Võitleja, 2.26.03	29. P. Sajor, ÜENÜÜO, 2.47.46
12. E. Käiv, 1. rüg., 2.27.52	30. A. Pukk, Kopli NMKÜ 2.47.57
13. V. Uhkai, Harju m., 2.29.32	31. E. Suuk, TPAK 2.49.59
14. P. Munak, Võitleja, 2.31.22	32. A. Hütt, TPAK, 3.00.37
15. P. Vali, Võitleja, 2.32.30	33. K. Käand, TPAK, 3.02.55
16. Krassikov, Kr. NMKÜ, 2.32.59	34. L. Uibopuu, TPAK, 3.03.12
17. Th. Särgepp, Harju m., 2.34.29	
18. A. Rosenberg, Sakala, 2.36.37	

Esimese ja viimase ajavahe on seega ühe tunni lähedane. Ka siin tuleb ette võrdlemisi väikesi vahesid.

Kombineeritud suusatamine.

Sel alal peeti esimene osa — 18 km sõit — ühiselt sama distantsi üldise suusatamisega. Selles kujunes järjekord:

1. O. Tamm, ÜENÜTO, 1.23.04
2. A. Peepre, Kalev, 1.24.07
3. B. Saame, ÜENÜTO, 1.30.52
4. E. Jussi, 1. rügement, 1.32.19
5. A. Kiili, Kalev, 1.41.04

Lõppjärjestus osutus pärast mäehüppeid järgmiseks:

	O. Tamm	A. Peepre	B. Saame	E. Jussi	A. Kiili
Hüpped	196,5	193,2	204,1	150,0	167,2
Suusatamine	240,0	234,0	199,5	192,0	151,5

Kokku	436,5	427,2	403,6	342,0	318,7
Järjestus	I	II	III	IV	V

Mäehüpped.

Mäehüppeid pidurdasid lumeolud, mis pärast hüpped kujunesid tunduvalt lühemaks, kui seda võimaldab Mustamäe hüppemägi. Viljandi hüppajad olid suureks

üllatuseks. Kuue esimese hulka pääses kaks viljandlast, misjuures ka meistrikoht läks Viljandile. L. a. meister O. Veldeman sai üüa noorelt E. Raidlalt, kuigi vahe oli ainult 1½-punktiline. E. Raidl oli kõige parem hüpete seeria: 21,5—19,5—21,0, O. Veldemani hüpped olid: 17,5—19,5—21,5. Kolmandana oli parem seeria A. Pohlmannil: 19,5—19,0—20,5. Ülejäänutest keegi ei saavutanud 20 m.

Paremusjärjestuseks kujunes:

1. E. Raidla, Sakala	219,0	punkti
2. O. Veldeman, ÜENÜTO	217,5	"
3. A. Pohlman, ÜENÜTO	205,6	"
4. B. Saame, ÜENÜTO	204,1	"
5. A. Karmo, Sakala	200,5	"
6. O. Tamm, ÜENÜTO	196,5	"
7. A. Peepre, Kalev	193,2	"
8. E. Reima, Kalev	186,2	"
9. S. Šumeiko, Kalev	184,2	"
10. L. Seeman, ÜENÜTO	178,5	"
11. H. Paas, Kalev	174,0	"
12. E. Suleri, ÜENÜTO	170,4	"
13. A. Paas, Kalev	167,8	"
14. A. Kiili, Kalev	167,7	"
15. H. Vapris, ÜENÜTO	167,0	"
16. E. Voitre, ÜENÜTO	167,0	"
17. H. Reinup, Sakala	160,1	"
18. B. Ansip, ÜENÜTO	153,5	"
19. E. Jussi, 1. rügement	150,0	"

Värvasõit.

Värvasõidus või slalomis praegu veel meistritiitlit välja ei anta, kuid on arvata, et juba järgmisel aastal hakatakse ka sel alal meistritiitleid välja jagama.

Paremusjärjestuseks kujunes:

1. A. Peepre, Kalev	38,4
2. A. Pillak, ESS	40,5
3. O. Veldeman, ÜENÜTO	43,2
4. L. Seeman, ÜENÜTO	44,8
5. V. Josua, Nõmme ÜENÜ	44,9
6. H. Vapris, ÜENÜTO	47,7

5 km suusatamine naistele.

Üllatuslikult tuli naiste suusatamises meistrinnaks narvalane. Paremusjärjestuseks kujunes:

1. Leida Kalas, Võitleja	23.52
2. Tooni Õun, ÜENÜTO	24.12
3. Galina Tschikin, Võitleja	25.39
4. Salme Kamar, Harju malev	26.48
5. Ilse Annus, Nõmme ÜENÜ	29.13
6. Vanda Raidur, ÜENÜTO	30.02

Tartumaa spordiliit 5-aastane

Tartumaa Spordiliit võib tagasi vaadata 5-aastasele tegevusele. Sel puhul korraldas nimetatud spordiliit Tartu esimese spordiballi, mis leidis aset 16. jaanuaril s. a. „Vanemuise“ ümberehitatud kontsertsaalis. Osavõtt ballist oli üsna elav. Kohale oli sõitnud ka meie spordi keskorganisatsioonide tegelasi — keskliidu esimees K. Terras, inspektor A. Kolmperre, SKN juht G. Kalkun, keskliidu peasekretär J. Villemson ja teisi.

Balli aktuseosas toimus kuuldmarkide kätteandmine Tartu linna 1937. a. parimale sportlasele Friedrich

Issakule ja Tartumaa 1937. a. parimale sportlasele, tõstjale August Jürgensonile. Peale selle jagati välja kuuele vanemale sporditegelasele ja omaaegsetele sportlastele tunnustusväljenditena Tartumaa Spordiliidu rinnamärgid. Märgi said: Tartu raskejõustiku isa Aleksei Palm, endine tuntud kergejõustiklane ning kiirusutaja Joh. Martin, iluuislemise vanameister Aleksander Reedre, alatine veesportitegelane Jul. Kivastik, jalgrattaspordi juhtiv jõud Ed. Heide ja mitmekülgne sporditegelane ja ülikooli kehakasvatuse õppejõud Ergo Rannaste.

Balli eeskavas oli ka rida sportlikke ettekandeid ÜENÜ naisvõimleajate poolt prl. E. Tõkke juhatusel, Tartu Võimlemise Seltsi riistvõimleajate poolt õpetaja Engelbrechti juhatusel, kuna üksikvõimlejana esines prl. Heleene Sapotzki. Kõik need ettekanded said hea menu osaliseks, kuna need esitati laitmatult.

Elmisel leheküljel plite Eesti suusapäevadesi. Ülal: A. PILLAK slalomsõidul ning V. SÄRAK ja E. SIITAN pärast 30 km sõitu. Keskel V. SÄRAK, Mustamäe hüppetorn ja Vello KAARISTO. All naiste meister suusatamises Leida KALAUS ning O. VELDEMAN koos A. PEEPREGA.

Woodersoni miilirekord

Pool aastat on möödunud sellest, millal 28. aug. m. a. inglase S. C. Wooderson püstitas läinud aasta ühe tähelepanuväärivaima maailmarekordi. Kattes ühe miili 4.06,6-ga ta kiskus selle distantsi maailmarekordi Glenn Cunninghami käest enda nimele, ja parandas isiklikku rekordi rohkem kui 4 sek. võrra. Cunninghami rekord oli ametlikult 4.06,8, kuid tegelikult 4.06,7, sest 1000 meetrist pike-matel distantsidel kinnitatakse rekorde üks viiendik sekundi täpsusega.

Mis meid nii kaua aja pärast tagantjärele sunnib rääkima Woodersoni miilirekordist, on asjalu, et väga paljudele on teadmata, kuivõrd omapärane oli uue rekordi sünn. Lugu on selles, et uue maailmarekordi saamiseks oli korraldatud septsiaalne handicap-jooks. Seega oli Woodersonil tempo vedajaid, kellele ta just võlgneb tänu uue maailmarekordi sünni eest.

10 yardi Woodersonist ettepoole oli asetatud Briti endine miilirekordimees R. H. Thomas. Ta alustas kohe mõrtsukalise tempoga, mis vastas rohkem poole miili jooksu omale. Esimese ringi lõpuks oli Wooderson endiselt 10 yardi Thomasest järel ja ta ajaks veerandmiili kohta märgiti 58,6. Teise ringi lõpuks oli Wooderson juba Thomasi kannul — ainult kaks yardi järel, olles pool miili katnud ajaga 2.02,6. Kolmanda ringi sees Wooderson möödus Thomasist ja raputas ta endast maha.

Nüüd jäid tempo arendajateks S. J. Wooderson, kes oli saanud 140 yardi handicapi, B. C. Eeles — 65 yardi handicapi. Jooksu hakkas aga vedama Briti poole miili meister J. V. Powell. Kolmveerand miili kattis S. C. Wooderson ajaga 3.07,2, olles 50 yardi järel S. J. Woodersonist ja 20 yardi Powelligist.

Viimane ring oli pööraseim jooks, mida Inglismaal nähtud. Powell arendas metsikut tempot. Ta hakkas varsti jooksu vedama, Wooderson kannul. Publik ergutas mürisevalt. Woodersonil õnnestus kinni püüda ka Powell ning esimesena purustada finišilindi. Kui tehti teatavaks uue maailmarekordi saavutamine, ei tahtnud ovatsioonid kaua lõppeda. Wooderson haarati õlgadele ja kanti väljalt.

On huvitav vaadata, kuidas tuntumad mailerid on katnud miili:

	I	II	III	IV	
Lovelock	61,4	62,2	65,1	58,9	4.07,6
Lovelock	57,4	64,6	74,0	56,0	4.12,0
Ladoumegue	60,8	63,4	63,8	61,2	4.09,2
Cunningham	61,8	64,0	61,8	59,1	4.06,7
Wooderson	58,6	64,0	64,6	59,4	4.06,6

Nagu sellest näha, joostakse kõige nõrgemini kolmas ring, et hoida jõudu lõpuspurdkis.

Kas Woodersoni maailmarekord kinnitatakse, on siiski küsitav, sest määrused ei näe ette, et handicap-jooksus saavutatud rekordi tohitaks kinnitada.

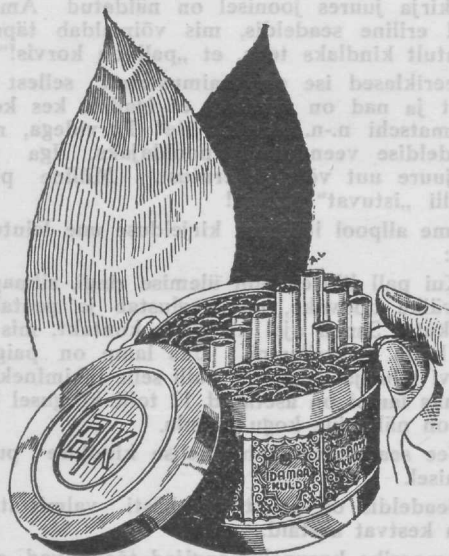
Naudingsigaretid

Idamaa Kuld

õhukindlais alumiiniumist
toosides (100 tk. toosides)

Neis säilitavad sigaretid täielikult
oma loomuliku aroomi ja maitse

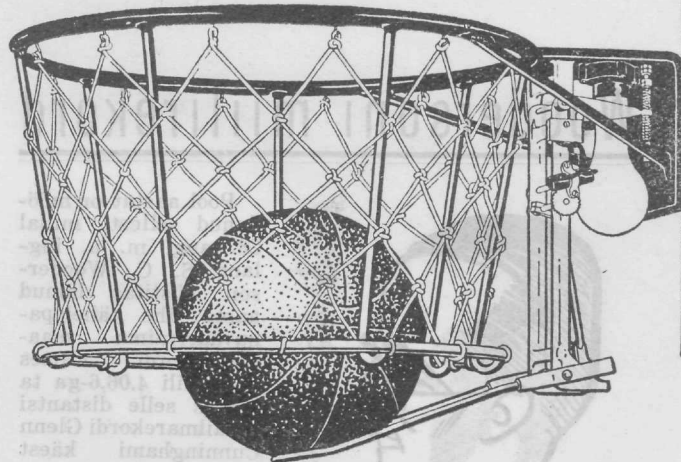
ETK tubakatehas.

Läti revansch

korvpallis

Mis põhjustas Eesti kaotuse?

Kiiresti vahelduvad on jõudude vahekorrad korvpallis. Kui läinud aasta kevadel võisime hosiannatada, et oleme otsustavalt lõnnud lätlasi ja et neil toibumiseks pärast katastroofi Riia-euroopavõistlustel kulub tükk aega, siis juba tänavu pidime omakorda kapituleeruma lätlastele. Seda ajal, millal hellitasime lootust kolmandal maavõistlusel järjest lüüa oma suurimat rivaali korvpalli alal.

12. veebruaril Tallinna tennishallis peetud Eesti-Läti 16. maavõistlusel võitis Läti 2-punktilise vahega — 35:33 (23:15). Kaotus ei ole kuigi masendav kui vaadata numbrilist vahetõrka ja kui silmas pidada, et vastavalt tegelikule mängu käigule lätlased väärilisid võitu. Mis aga publikus üksmeelse kibedustunde tekitas, oli see, et üldise arvamuse kohaselt võinuks tagajärg olla ka vastupidine, kui meeskonna koosseisus oleks kõrvaldatud mõned „iluvead“.

Üldiselt mäng ei olnud kõrgeklassiline. Ta oli võrdlemisi kinnine — ükssteist blokeeriti väga tugevasti. Kõige kõvemini oli kaetud seejuures H. Veski, kes on olnud meie viimaseaja suurimaid korvikütte. Kuid ka kinnine mäng võib olla heaklassiline, kui vaid meenutame, kuidas Leedu mängis Riia-euroopavõistlustel ja USA olümpiatorniiril. Millest aga mõlemal pool seekord tublisti puudu jäi, oli mängutaktika. Võib nimetada, et oli isegi huupi tormamist ja Eesti poolt veidi ülenärvitsemist, seda rohkem esimesel poolajal.

Mängujuhiks määratud A. Illi oli maavõistlusel nõrgas vormis. Seda oleks eeskätt pidanud teadma meeskonna treener, kui seda juba ette teadsid kõik Illi kaasmängijad. Enda vee peal hoidmiseks ja publiku poolehoidu tagasisaamiseks püüdis Illi brilleerida mõne trikiga, näiteks ümberselja sõõdud seal, kus need ei osutunud hädavajaliseks, vaid koguni kasutuks, meeskonnale hädasohtlikeks. Need ei õnnestunudki, mille tagajärjel publiku pahameel tõusis veelgi ning kuuludus isegi mõnitusi. Võib olla oli ka publik süüdi oma mõnitustega, kuid ka sel juhul oluks parimaks balsamiks Illi väljavahetamine, pealegi kui, ülalöeldult, Illi ei olnud seekord oma parimas sõiduveel, nagu ka mitmel maavõistlusel varem.

Mul puudub tahtmine arvustada meeskonna koostajat, kuid isiklikult arvan, et mängujuhina sobinuks E. Altosaar paremini. E. Altosaar on ikkagi meie kõige suuremate kogemustega mängijaid, kes suudab orienteeruda ka raskest olukorras. Laususin seda ka l. a. Riia-euroopavõistlustel, kuid siis sain vastuseks, et Altosaar ei sobivat Tartu koosseisu. Nüüd võis aga veenduda, et Altosaar sobis päris lahedalt. Ta ainukeks „veaks“ oli, et ta mängis paiguti liig targasti, leidmata enda mõistmist. Kuid siin on viga ühistreeningu puudumises.

Vaatamata esimesel poolajal saadud 8-le kaotuspunktile olnuks võimalusi siiski veel võita, kui poleks tulnud puudust vastupidavusest, mis eriti otsustavaks muutus mängu lõpul, kuigi siis mitmedki eestlased end ületasid. Teise poolaja algul oleks võidud lätlaste

eeskujul panna mängu uus garnituur, et see lõpuks jälle vahetada esimese vastu. Selle läbiviimiseks olid teed läbi lõigatud juba enne maavõistlust. Rääkisin meeskonna ümbermoodustamisest paar päeva enne maavõistlust. Treener loobus kahe garnituuri mängu toomisest oma kõige parema südametunnistuse järgi. Tal oli meeles, kuidas lätlased l. a. sisse kukkusid just sellega, et poolaja keskel saatsid mängu teise garnituuri, mille järele Eesti suutis vedama asuda, sest uuesti mängu tulnud lätlased ei saanud nii ruttu soojaks muutuda.

Kuid siis vahetati kogu koosseis kesk mängu. Teise poolaja algul koosseisu vahetamine poleks olnud nii hädasohtlik. Nüüd aga puudus vastupidavuse ja mängimise värskuse tasakaal. Lätil oli mängu lõpul mängu tuua puhanud koosseis, kes vähemalt suutis pidada juba käes olnud edu, kuigi ta algul mõned punktid lasi järele tulla.

Pall korvis! Mitte korvist läbi!

Uudsus korvide ülesseadmisel

Pealkirja juures joonisel on näidatud Ameerikas leiutatud eriline seadeldis, mis võimaldab täpselt ja vaidlematult kindlaks teha, et „pall on korvis!“

Ameeriklased ise on vaimustatud sellest uuest leiutusest ja nad on kindlad, et igauks, kes kord on näinud matschi n.-n. „bask-o-lite“ korvidega, muutub uue seadeldise veendunud pooldajaks. Iga matsch võidab juure uut võlu ja erutust. Milline pinevus: näha palli „istuvat“ korvis!

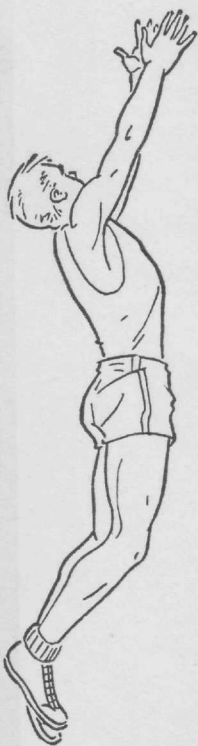
Toome allpool lühikese kirjelduse uue leiutuse paremusist:

1) Kui pall libiseb läbi ülemise ringi, silmapilkselt tõuseb väike hoovake, mis aeglustab ja peatab palli läbimineku. Samal ajal ka tekib kontakt, mis paneb läituma kolm elektrilampi. Üks lamp on paigutatud otse korvi taha ja valgustab palli selle läbimineku korvist. Kaks lampi on asetatud 12 tolli kõrgusel korvist ja neid on näha üle kogu võimla.

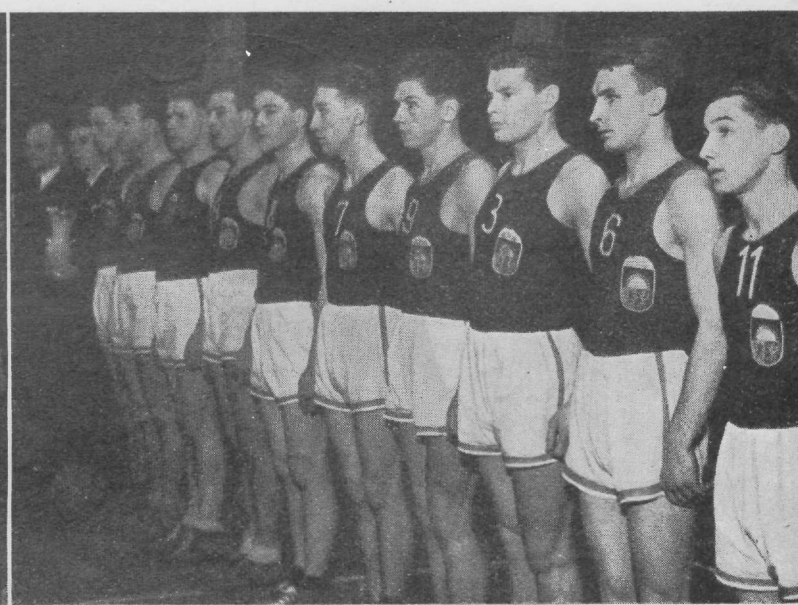
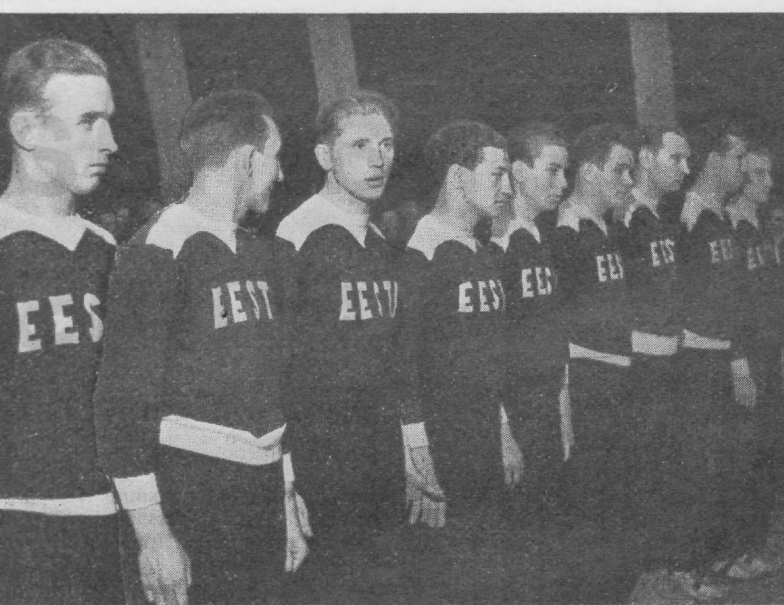
2) See seadeldis tagab täielise kindluse punktide arvestamisel.

3) Seadeldis on praktiline, hästi valmistatud ja tema iga kestvat aastaid.

4) Ameerika korvpallimängijad tõendavad, et korv uue seadeldisega pakkuvat paremaid tabamis- ja viskevõimalusi, sest korv on alati ühtlase, kindla kuju ja väljumisega. Kolm läituvat elektrilampi, mis valgustavad palli, näivad justkui tänavat mängijaid nende saavutuste eest. Mängu korraldajad olevat samuti vaimustatud seadeldisest, mis mõjuvat kaasa korvpallimängust huvitatute juurekasvule.

Eesti ja Läti korvpalli-rahvusmeeskonnad defileel.

Tallinn-Riia linnavõistlus, mis peeti maavõistlusele järgneval päeval ja mille Riia võitis 36:25 (13:13), ei tarvitse olla mõõdupuuks. Üht asjaolu võib siiski välja tõsta: Tallinna (s. t. ühtlasi Kalevi) koosseis mängis esimese poolaja viiki. Kui maavõistluse suhtes oleks kinni peetud esialgsest kavatsusest, mille järgi Tallinna ja Tartu koosseisud mänginuks vaheldumisi, kas Tallinn poleks siis suutnud olla ühe poolaja lätlastega tasavägine, mille järele Tartu teisel poolalajal värskena mängu minnes oleks toonud võidu? Mõistagi jääb see esialgu üksnes oletuseks, et siis oleks maavõistlus lõppenud Eestile edukamalt. Kuid alahinnata Tallinna (Kalevi) võimeid siiski ei tohtinuks, kui veel arvesse võtta Kalevi edu meistrivõistlustel. Kalev oli sama lähedal meistritiitlile kui Tartu meeskonnad.

Nüüd on aga maavõistlus seljataga ja kaotuse üle pole mõtet nutta. Tulevikus tuleks aga rahvusmeeskonda koostada rohkem kaalutletult, et kaoks vähimigi alus ette või pärast etteheidete tegemiseks.

Eesti rahvusmeeskonna parimateks 16. maavõistlusel olid Altosaar ja Mahl. Punkte saavutasid Eesti heaks: Altosaar 10, Veskila 10, Mahl 5, Amon 4, O. Erikson 3 ja Illi 1. Kohtunike V. Maike ja J. Augustsi kohta ei ole ütelda halba. Kuigi nad mõningal määral soodustasid Läti võitu, oli see tehtud niivõrd targasti ja peidetud kujul, et külge ei saa hakata.

Eesti ja Läti vahel peetud 16-st maavõistlusest on Eesti võitnud 8, Läti 7, kuna üks on jäänud viiki. Korvide kogusumma on Eesti kasuks 538:504. Seega ka järgmise maavõistluse võitmisega ei saa Läti korvide suhet veel viigistada, sest 34-punktilist võitu vae-

valt võib Läti loota. Üldse on Eesti pidanud 27 korvpallimaavõistlust, neist võitnud ja kaotanud 13, kuna üks on lõppenud viigiga.

Viimasena peetud maavõistluse käigu juure tulles, olgu enne märgitud Eesti rahvusmeeskonna koosseis: Veskila, Altosaar, Mahl, O. Erikson, Illi. Teisel poolalajal vahetati mängu Amon ja Roes.

Algvilest asusid lätlased juhtima 5:0. Siis tuli esimene korv Altosaarelt ja varsti oli seis 5:4. Läti läks uuesti ette 7:4, kuid siis möödus Eesti — 8:7. Momendiks tekkis viik, kuid kohe viis Eesti seisu 12:8-le, mis kogu maavõistluse kohta jäi ta suurimaks võiduseisuks. Lätlased parandasid seisu 11:12, kuid järgnevalt suutis Eesti veel kord ette pääseda 14:11. Edasi võtsid peremehe ohjad enda kätte lätlased, kes üksteise järele tegid 12 (!) punkti, kuna Eesti suutis vastata ainult ühe punktiga! Poolaeg Läti kasuks 23:15.

Kui seis teisel poolalajal oli Läti kasuks 27:19, vahetati Illi asemele mängu Amon. Veskila asemele tuli varsti Roes. Nüüd võttis mäng teise pöörde. Eesti viigistas seisu 29:29. Edasi läks rind-rinnaga Läti napil juhtimisel. Kaks minutit enne mängu lõppu oli seis Läti kasuks 33:31, misjuures iga sekund oli oodata viigistavat korvi. Kahjuks tuli viimane korv Eesti heaks veidi hilinenuna — alles pärast seda kui Läti oli vahe käristanud 4-punktiliseks. Tulnuks Eesti korv veidi varem, siis tõenäoliselt jäänuks maavõistlus viiki. Nüüd see lõppes aga Läti eduks 35:33.

Üldiselt peab märkima, et Läti oli pealetungivamaks pooleks ja mängu dikteerijaks. Läti oli saavutanud revanschi kohe läinudaastase kaotuse eest.

A. ADARI.

Eurooparekord parem maailmarekordist

Nali Matti Järvisse odaviske rekordiga

Lühikest aega enne Berliini olümpiat saavutas Matti Järvinen odaviskes 77.23. Kui aga Berliinis koostati uut maailmarekordide tabelit, jäi 77.23 sinna võtmata. Leiti, et 77.23 on saavutatud kuidagi määrustevastaselt ja rekordiks kinnitati varem saavutatud 76.66.

Hiljuti oli aga Pariisis koos rahvusvahelise liidu euroopatoimikond, kes ilma mingisuguste kahtlusteta tunnistas Järvisse 77.23 eurooparekordiks!.. Seega siis haruldane nähe, et eurooparekord on parem maailma-

rekordist. Igal juhul on aga oodata, et IAAF-i lähemal kongressil, mis märtsis toimub Londonis, soomlased panevad ette Järvisse eurooparekordi kinnitamise ka maailmarekordiks.

Raskem on maailmarekordiks kinnitada Pat O'Callaghani 60.58 vasaraheitis, kuigi keegi ei kahtle, et iirlane tõesti niipalju heitis. Siin on takistuseks asjaolu, et Iiri ei ole rahvusvahelise liidu liige. Seega on üks hea saavutus läinud maailmale kaduma.

Põhjamaade tennise

B. Lepik, Eesti

Proua Veera NÕMMIK,
kes Põhjamaade turniiril äratas suuri tähelepanu
pääsmisega üksikmängu finaalis.

Helsingis 30. jaan. — 6. veebruarini peetud Põhjamaade tennise-sisevõistlusi võib täiesti õigustatult nimetada suurimaiks ja laiaulatuslikemaiks, mida Stokholmi olümpiast saadik Põhjamaail on nähtud. Võistles seitsme riigi tennisiste, kelle hulgas oli rida rahvusvahelise kuulsusega mängijaid. Nimetame näiteks Inglise Davis-cupi-mängijaid Charles E. Hare'i ja George P. Hughes'i*), Inglise edetabeli teist daami Mary Hardwicki ja viiendat Joan Saundersit, Jugoslaavia edetabeli esimest ja teist ning Davis-cupi-mängijaid Franjo Punčec'i ja Josep Palladat, Norra meistrit Johan Haanesi ja kolmandat Dick Bjurstedti, Daani meistri Helga Plougmanni, Inge Behrensi, Alfred Wiiumi ja Gutte Willemoest, Rootsi parimaid

*) George P. Hughes oli 1936. a. Wimbledonil võitja paarismängus koos Tuckey'ga.

Marta Isaeust, Ingrid Lundbergi, Stig Martenssoni, Wills Wennerströmi ja Curt Ortbergi. Nendele lisaks startisid veel Soome ja Eesti meistrid ning parimad reketikäsitajad.

Eestist olid Helsingi turniirist osa võtma sõitnud pr. Veera Nõmmik, hrad Kristjan Lasn ja Paul Kuus. Arvestades Helsingi lähedusega meile oli kolm mängijat liig väike arv. Isegi soomlased küsisid, miks Eestist on nii vähe võistlejaid, ja lausuisid, et säärase tugeva turniiri puhul Tallinnas oleksid nad saatnud vähemalt õppe mõttes kuni 20 mängijat.

Vaatamata väikesele perele suutsid eestlased nendele pandud lootused korralikult täita. Pr. V. Nõmmik jõudis finaali, platseerudes naiste üksikmängus teiseks, K. Lasn võitis Soome parimaid ja võistles väärilikalt inglase George P. Hughes'iga, kellele kaotas alles nelja seti järele.

West-Endi tenniseklubi, kes võistlused korraldas käsikäes Soome tenniseliiduga, on üks ajakohasemaid klubeid. Klubi ruumid ja väljakud asetsevad metsas, mis omakorda on piiratud mägise maastikuga. 150 m eemal on kunstlikult ehitatud 200 m liivane mererand, kuhu lähedale on tekkimas aedlinn. Saared ja järved võimaldavad jahi- kui ka mootorsporti.

Supelranna juure on ehitatud kasiinohoone, mahult küll väike, kuid see-eest mugav. Teises küljes tenniseväljakuid, umbes 500 m eemal, on ehitamisel staadion. Edasi on määratud koht ka golfiväljaku ehitamiseks. Suusatamiseks pakub ümbruskond hästi vahelduvat maastikku.

Tenniseväljakute kõrval asetseb ruumikas ja hästisustatud klubiruum ühes halliga. Viimases on kaks väljakut. Samas on ka restoran ning magadis- ja söögiroomid. Tribüünile mahub kuni 3000 pealtvaatajat, kuid vajaduse korral võib publiku mahutavust veelgi tõsta. Peetud võistlustel käis igapäev üle 2000 inimese, kelle kohale- ja ärasõidutamiseks oli sisse seatud autobused.

Eesti meeskond valis endale ulaluseks klubihoone, eelistades seda linnas olevatele hotellidele. Ruumid on mugavad bridshi-, piljardi- ja ajaviitenurkadega. Käepärast on saun ja dušširuumid. Endastmõistetavalt leidub ka elutubasid. Eesti meeskond sai soomlastelt erikaardid, millega võis käia söömas Helsingis, kui juhtuti West-Endist eemal olema või kui meeldis Helsingis lõunatada. Ka autobusesõit linna oli tasuta.

Vastuvõtt soomlaste poolt oli haruldane. Ei leidunud millegi üle kaevata, küll aga imestada.

Võistlused korraldus oli lätis, liikudes mehaniseeritud täpsusega.

Nüüd mängijaist:

Sai näha toredaid tennisetiüpe, toredat mängustiili ja eeskujulikku käitumist väljakul. Tennisetiüpidest rääkides peab ütleva, et nii nagu teaduslikult on kindlaks määratud tennisisti tüüp, leidis turniiril igat tüüpi mängijaid. Oli nii pikki kui lühikesi, nii paksusid kui kõhnasid mängijaid. Peaaegu igaiüks oli omaette klassist, kuid kõik mängisid hästi. Mõistagi tehti ka vigu, kuid kes mängijaist seda ei tee. Esindatud olid peaaegu kõik mängustiilid. Lõike-

de suurim eturniir

tenniseõpetaja

mängu kõrget tehnikat nägime George P. Hughes'ilt, ameerika pealetungi-stiili demonstreerisid Punčec, Hare, Haanes ja Lasn. A la Cochet mängis Helge Plougmann. Ta mängis ilusa kehahoiuga, nagu tahes anda oma mängule rohkem ilu kui võita punkte.

Teised mängijad esindasid eelmiste stiilide segu, eriti daamid. Mis puutub stiilmängijaisse, siis ei tule mõelda, nagu poleks nad osanud tarbe korral ka teises stiilis mängida. Inglannadel torkas silma ilus jalgade töö hüplemisega varvastel ja graatsilised kehaliigutused.

Võistluskäigu kestel ei kuulnud ühtki kirumist. Ebaõnnestumised ei ärritanud mängijaid, sest igaüks teadis, et ideaalselt mängida on võimatu.

Nüüd mõningaid tähelepanekuid noorematele mängijatele turniiri matschidest puhttehnilisel alal:

1. Palling oli 85%-l mängijaist äärmiselt hea ja viimistletud. Parimad mängijad omasid varieerumiseks mitmesuguseid pallinguviise. Meie mängijatel on see külg valulapseks. Ei harjutata küllaldaselt, vaid lüüakse ükskõik kuidas, et aga pall läheks pallimisruutu. Noored ärge unustagu, et hea pallinguga algab mäng, halva ja nõrga pallinguga aga kaotatakse punkte. Tõrjelöök tuleb samuti pidada omaette löögiks. Ka selle löögi küllaldane harjutamine puudub meil.

2. Silma paistis, kuidas head mängijad, eriti aga inglannad, oskasid asendit võtta löögiks. Algul liigutakse varbail või tehes soovitud suunas küljehüppeid. Siis asetatakse keha löögiks valmis, asetades jalg kohale, kust soovitakse teha tõrjelöök. Nüüd tasakaalustatakse keha küljega, ning lõppeks läheb reket taha, seejuures pidades hoolsalt silmas palli, sooritatakse tugev tõrjelöök. Reket hoitakse silme ees seni, kuni see võimalik.

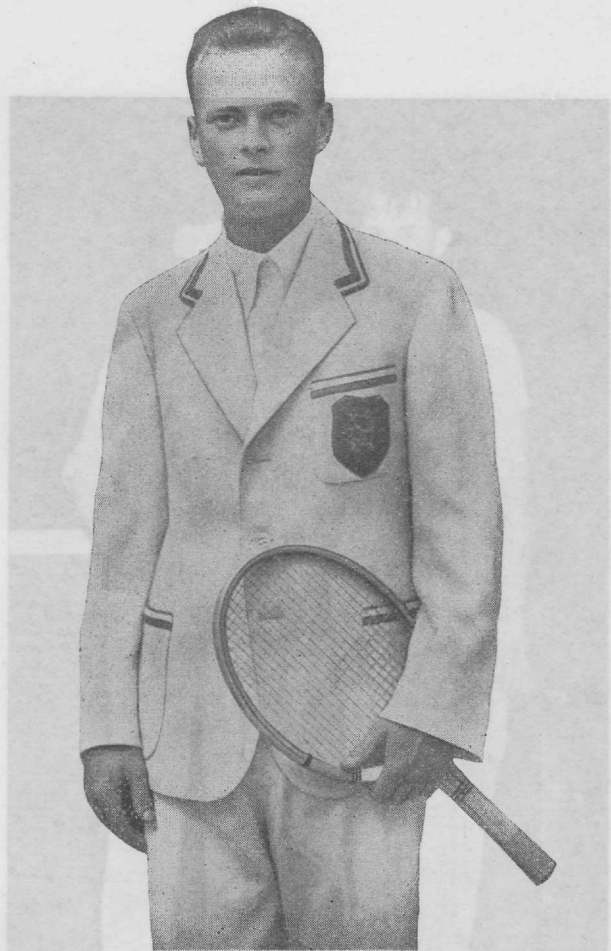
3. Õlgade tööst võis märkida, et ei töötatud ainult ühe õlaga, vaid igal löögil töötas kaasa ka teine õlg, andes hoogu löögi sooritamisele. Eeskäe-löögi sooritamisel tõmmatakse vasaku õla ja käega.

4. Reket viiakse tagasi mitte ainult käega, vaid ka rinna- ja seljalihastega.

5. Sammaslülil asetseb peaaegu kogu löögi välitel õiges asendis, et jäsened ja rinnakorv saaksid täiesti vabalt liikuda. Muidugi ei tohi unustada, et madallöögi puhul ei kummardata puusadest, vaid kõrverdutakse põlvedest. Meil aga püütakse liialt kõrverduda kõhust ja puusadest, mis kunagi ei võimalda kiiret ja jõulist lööki.

6. Lihaste töö rütm on kooskõlas palli löögikiirusega. Meie noortel aga puudub see, sest et ei võimalda, ning sihtvõimlemine puudub peaaegu täiesti. Seetõttu võib lihaste töö rütmi leida ainult meie üksikute mängijate juures. Iga löögi juures peab töötama kogu lihaskond, kuigi löök ise ja suund antakse üksikute kehaosadega — käevare ja õla liigenditega. Kui toodud punktis mainitud lihasterütm hästi omandatud, siis saab koos tehnilise oskusega omandada kiireid ja punktetoovaid lööke.

7. Ooteseisus olakse alati varvastel, keha veidi ette kallutatud, et oleks võimalus kiireks liikumiseks. Tasakaalu-hoid on kõigil selge A-st Z-ni. Vaadates

Krisijan LASN

heitles Helsingis vapralt kõigi maade tennisistidega.

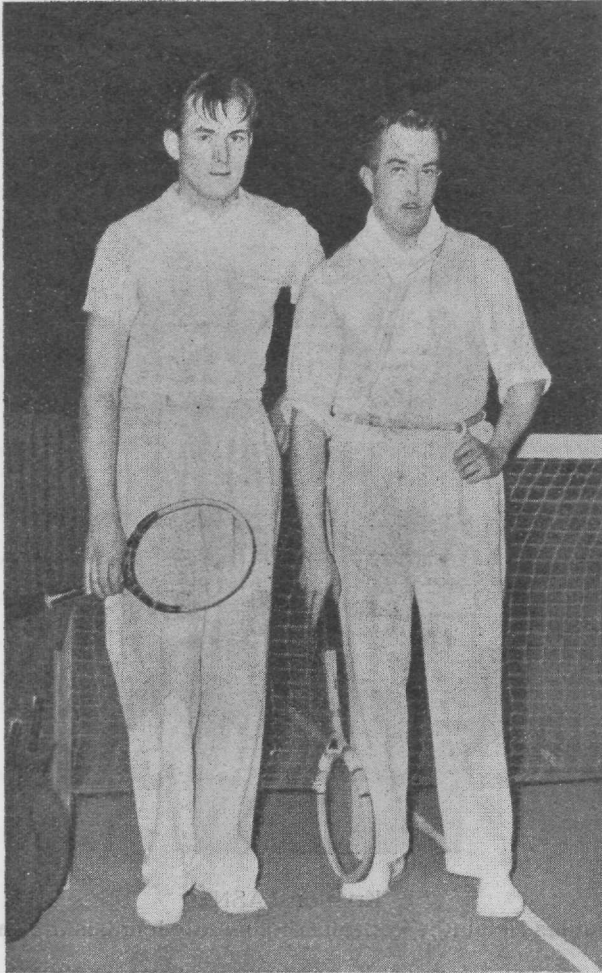
vaba puusade tööd, peab järeldama, et head mängijad võimlevad intensiivselt. Noored, ärge unustage seda, kui tahate võrsuda headeks tennisemängijateks.

Võistluskäiku puutuvalt peab eeskätt märkima, et eestlased esinesid sedapuhku silmapaistvamalt kui kunagi varem. Helsingis saadi veel juure kogemusi, mis peaksid aitama taseme tõusule Eestis.

K. Lasn, vaatamata vähesele harjutamisele, näitas head liikumist ja tehnikat. Esimesel matschil võitis ta soomlase E. Vesterbacki kergelt 6:1, 6:3 ja 6:1. Järgmine mäng oli juba raskem, kuna tuli võistelda P. Forsmanniga, kes oli võitnud rootslase S. Martenssoni ja kes peale selle oli 1937. a. sügisest saadik kolm korda järjest löönud Aarne Grahni, kes on Soome meister. Lasn võitis P. Forsmanni 7:5, 6:3 ja 9:7. Forsmanni head klassi tõendab veel see, et ta tuli lohutusturniiri võitjaks, lüües üleolevalt daanlast Wiiumi 6:0 ja 6:4. Wiium oli mõningad aastad tagasi Euroopa edetabeli esimese kümne hulgas.

Poolfinaalis oli K. Lasna vastaseks Inglise Davis-cupi-mängija G. P. Hughes. Lasn võitis esimese seti 6:3 ja oli ka teises ees 4:2! Nüüd hakkasid mõjuma inglase keerdpallid, millega ta väsitas K. Lasna niivõrd, et võitis teise seti 6:4 ja järgmised 6:3 ja 6:3. Keerdpallide alatine jälgimine nõudis suurt pinget, mida Lasn ei suutnud vastupidamise puudumisel taluda.

K. Lasn nimetas seda mängu oma elu parimaks ja tugevaimaks. Pärast seda matschi oli juttu inglase G. P. Hughes'iga, kes andis K. Lasna kohta väga hea attestatsiooni. Ta lausus, et Lasn võinuks teda võita, kui Lasnal olnuks rohkem vastupidavust. Olgu

Mehi Helsingi suurtourniirilt: norralane Johan HAA-
NES ja soomlane Arne GRAHN.

nimetatud, et Lasn treenib praegu nädalas ainult üks kord. Selle kohta lausus ta poolfinaali-vastane, et see polevat mingisugune treening, sest ta ise treenivat kaks korda päevas, kummalgi korral 1½ tundi. Soovitas Lasnale rohkem välisvõistlusi.

Üldiselt tõmbas K. Lasn endale suurt tähelepanu. Põhjamaade meistriks tulnud jugoslaavlane F. Punčec märkis, et eestlane on andekas mängija, kuid kiiremaks arenemiseks vajaks ta rohkem välisvõistlusi ja ka tugevamaid vastaseid. Daani meister H. Plougmann lubas suvel tulla Eestisse võistlema.

Paul Kuus, kellel õieti veel puuduvad suurvõistluste kogemused, sattus esimesena kokku A. Grahniga, kellele pani algul südilt vastu, kuid väsis enda niivõrd, et järgmistel settidel ei suutnud osutada nime-tamisyäärset vastupanu ja kaotas kokkuvõttes 5:7, 0:6 ja 0:6.

Meeste üksikmängu suurimaks üllatuseks oli kahe jugoslaavlaste pääsimine finaali. Mõlemad löid poolfinaalides välja inglased. Nad mängisid kiirete pealetungipallidega, lakkamatu atakeerimisega ja alatisealt varieeruvate löikepallidega. Jugoslaavlastel võitsid kergelt: Pallada Hare'i 6:0, 6:3 ja 6:2 ning Punčec Hughes'i 6:0, 6:1 ja 9:7. Viimase inglase suur kaotus oli tingitud tervislikust rikkedest.

Finaalis mõlemad jugoslaavlastel mängisid 2½ tundi, mis väsis mitte ainult pealtvaatajaid, vaid ka mängijaid endid. Pall liikus kümmekond korda üle võrgu, sest mõlemad tundsid üksteist väga hästi. Sää-

rast tapvat maratoni-mängu võivad sooritada üksnes hästi ettevalmistatud mängijad. Võib näha head liikumist, palli käsitamist ja kõigi löökide valdamist. Punčeci rabakud olid haruldased ja andsid talle rohkesti punkte. Tulemuseks oli, et Punčec võitis 7:5, 2:6, 1:6, 6:4 ja 6:2. Ehtne maratoni-mäng!

Oma elu parimat vormi näitas vastu kõiki ootusi pr. Veera Nõmmik, kes veel enne ärasõitu oli võrdlemisi nõrgas vormis. Helsingis oli tal tugev tagakäelõök, isearanis õnnestusid tal joont mööda löödud pallid. Algul lõi ta võrdlemisi kergesti pr. S. Norderi — 6:2 ja 6:1, järgmisena Soome meistri naine Marianne Hellströmi 6:2 ja 6:2. V. Nõmmik muutus matschmatschilt paremaks. Paistis silma rahulik löögi sooritamine ja kindlus. Ka vastupidavus ei jätnud soovida, sest proua oli Tallinnas korrapäraselt treeninud.

Poolfinaalis oli pr. V. Nõmmiku vastaseks inglanna mrs Joan Saunders, kes on Inglise tabeli viies mängija. Enne seda oli ta lülitunud välja daanlanna Gutte Willemoesi 6:0 ja 6:0! J. Saundersi vastu näitas pr. Nõmmik väga kõrgeklassilist mängu, võites 6:3 ja 6:2. V. Nõmmiku viis võidule ta tugev võidutahe. Soome ja Rootsi ajakirjandus märkis juba pärast seda matschi, et pr. Nõmmik väärrib Wimbledonit saatmist.

Finaalis pr. Nõmmik kohtus Inglise edetabeli teisega, kelleks oli miss Hardwick. Viimasel tuli võitmiseks end tugevasti kokku võtta, nagu näitab ka ta võiduseis 7:5 ja 6:3. Esimese seti lõpetamiseks enda kasuks tuli sett-palli 42 korda kiigutada ühest nurgast teise. Teises setis oli pr. Nõmmik ees 3:1, kuid seti võitis siiski inglanna 6:3.

Proua Nõmmikut võib nüüd täie õigusega nimetada Euroopa-klassi mängijaks. Nii tugevat vastast nagu miss Saunders, pole pr. Nõmmikul kunagi olnud. Kuid nii napilt kaotada Euroopa kümne esimese hulka kuuluvale tähendab eriti suurt au meie meistri nainele.

Meeste paarismängus sattusid K. Lasn-P. Kuus kohe alguses kokku Jugoslaavia paari J. Pallada — F. Punčeciga, kes hiljem tulid turniiri võitjaks. Meie paaril puudus kokkumäng, pealegi et Kuus ei ole suur paarismängija. Jugoslaavlastel võitsid 6:0, 6:1 ja 6:2. Finaalis jugoslaavlastel võitsid Inglise paari Hare — Hughes'i 6:4, 8:6 ja 8:6.

Segapaarismängus pr. Nõmmik-K. Lasn löid soomlasi T. Nyberg — E. Lindforsit 7:5 ja 6:3 ning selle järel Soome meistri naine M. Hellströmi ja Rootsi eksmeisterit C. Ostbergi 6:8, 6:3 ja 6:4. Finaalis kaotasid eestlastele inglastele J. Saunders-Hughes'ile 2:6 ja 2:6. Finaalis Eesti paari võitjad alistasid M. Hardwick-Ch. Hare'ile 8:10 ja 3:6.

Naiste paarismängus oli pr. Nõmmiku partneriks tuntud soomlanna Telma Löfgren. Algul nad võitsid Greta Lahtist ja Gaby Nymanni 6:2 ja 6:3, kuid häabusid turniiri võitjale M. Hardwick-Joan Saundersile 2:6 ja 7:9.

KONDIITRI- JA PAGARITOOSTUS

KOHVIK

ASKO

avatud 8. veebruarist alates

A. K A A S I K.

Mäehüpped ja nende hindamine

Mäehüpped suusaspordi aristokraatsema ja kaunima osana on Eestis üha enam hoogu võtmas. Kui veel eelmisel talvel kogu riigis leidis 2 enam-vähem rahuldavat hüppemäge, siis käesolevaks talveks on nende arv kasvanud viiele. Nad on küll väikesed, 12—25-metrilisi hüppeid võimaldavad mäed, kuid siiski aga kindlaks tõenduseks, et suusahüppesport on meil arenemas. Hakatakse jõudma arusaamisele ja andma enam tähtsust mäehüpetele. Noorte juuretoomiseks suusaspordile on parimaks vahendiks mäehüpped, kui kõitvaim ja nooruslikku julgust ja energiat nõudev ala.

Mäehüpped nõuavad hüppajailt kui ka kohtunikelt rohkem kui vast mõnigi muu spordiala. Mäehüpe koosneb 5 osast: hoost, äratõukest, lennust, maandumisest ja lõpuliuglemisest, mis kõik kokku peavad meis moodustama mõiste hüppe ilust, millesse on paigutatud jõud ja julgus, seoses täielise rahulikkuse, kindluse ja enesevalitsemisega. Kui meil Eestis paar aastat tagasi hüpete hinnangu aluseks oli ainult saavutatud kaugus, siis ka siin on jõutud edasi ja teiste talisporti harrastavate maade eeskujul on kõrvuti hüppe kaugusega hakatud suuremal määral arvestama ka hüppe iluga, stiiliga.

Hindamisel, mida toimetavad 2—3 punktikohtunikku, on määrav hüppe kogumulje, lähtest kuni lõpuni. Tingitud sellest, peavad hindamiskohtunikud olema niivõrd täpsed teadmised hüppetehnikast, et nad n. ü. tunneksid olevat end hüppajaga kaasas hüppe sooritamisel. Vähe on sellest kui tuntakse ainult määruisi.

Mäehüpe on individuaalse pitsatiga. Iga hüppaja võib teha vähemaid individuaalseid kõrvalekaldu mis määruisist ilma, et need mõjutaksid hindamist. Hindamiskohtunikel peaks olema selge, et kaks täiesti erisugust hüpet võivad olla samal tasemel ja õigustatud sama samapalju punkte. Harilikuks nähteks on, et kohtunikud ei muuda küllalt palju hinnanguid. Eriti heast hüppest nad ei anna küllalt palju punkte ja teisalt jälle ei vähenda küllalt palju punkte ilmselt vigusitaldanud hüppe korral. Hüppe pikkusel on selle tõttu liig suur mõju stiili arvel. Hindamispunktide kaudu kohtunikud äratavad nii hüppajais, kui ka pealtvaatajais arusaamist mäehüppe ilust. Kohtunike hindamine peab sündima asjatundlikult, teadlikult ja kindlalt. Sellepärast peab hea kohtunik uurima hüppeid põhjalikult igasugustes hüppefaasides, suurtelt ja väikestelt mägedelt. Stiilihindamisel on tähtsamad tegurid valitsetud kehaseis, kindlus kõigis hüppejärgudes, julgus ärähüppel, lennul ja maandumisel. Hüpe loetakse sooritatuks siis kui hüppaja ületab hüppemäe aluse nõo ja on saanud kätte täielise tasakaalu. Kõik teised hüpped loetakse kukkumisteks. Komistatud hüppeks loetakse ka seda, kui hüppaja maandumisel, või hiljem, tasakaalu säilitamisel, ühe või mõlema käega puudutab maad või suuski. Stiilist, kui ka hüppepikkusest antakse punkte 20—0-ni. Püsti jäädes sooritatud hüppest antakse 20—8 stiilipunkti, kukkudes sooritatud hüppest 12—0 stiilipunkti. Kõige pikemast püsti sooritatud hüppest terves võistlusklassis antakse 20 punkti, mille järgi teiste pikkuspunktid arvestatakse vastavast tabelist. Kukkudes soorita-

Käesoleva kirjutuse autor A. PEEPRE, kes ühllasi suusalamisõpetaja

tud hüpe puhul vähendatakse neist punktimaaradest 10 punkti. Kukkudes sooritatud hüppest võidakse siis kõige rohkem anda 10 punkti hüppe pikkuse korral. Punktide arvestamine toimub järgmiselt:

- Iga hüppe lõplik punktimaar on stiilist ja hüppe pikkusest antud punktide summa;
- Iga hindamiskohtuniku poolt igale hüppajale antud punktid on erihüpete eest antud punktide summa;
- Iga hüppaja lõplik punktide hulk on eri hindamiskohtunike poolt antud punktide summa.

Nagu juba eelpool nimetatud, on stiilipunktide pii-riks 20 punkti. Hüpe, mida võime hinnata 20 punktiga, on niivõrd ilus ja ideaalne, et nõuab hüppajalt äärmist. Vahetevahel tuleb sellega toime vähesed mehi. Stiilsemate hüppajatena hüppesport tunneb norralasi Birger Ruudi, Reidar Anderseni ja soomlast Lauri Valost. Nimetatud 20 punkti on aluseks hindamisel. Sellest hakatakse vähendada punkte, tehtud vigade korral hüppejärgudes.

Hoog peab hüppajal olema mäehüppajale omane süvenenud, rahulik asend. Suusad kõrvuti, käed ette, allapoole. Otsekohe enne trampliini otsale jõudmist, võtab mäehüppaja valmisasendi ärähüppe jaoks. Halb ja rahutu asend on aluseks punktide vähendamiseks, samuti hoo pidurdamine.

Ärahüpe toimub jatkuna liikumisena, seda alatakse käte viimisega rahulikult tahapoole, kuni need on keha suunas allapoole. Sellele järgneb kiire ette-ülespoole sirutamine, samal ajal ka käevarred heidetakse ettepoole. Sirutus peab olema lõppenud sel momendil, millal jalad mööduvad trampliini otsast. Hindamiskohtunikud peavad siin arvestama, et ärähüpe võib toimuda mitmel viisil, on aga siiski igati õige. Karistada punktide vähendamiseks tuleks esmajoones ärähüpet puudumist, liig nõrka ärähüpet, siis liig varast ärähüpet ja liig hilit ärähüpet.

Lennu alul peavad suusad olema peaaegu horisontaalses asendis, hiljem, lõppjärgul, suunatud allamäge. Suusad koos, põlved ja ülakeha pingutatud. Jalad moodustavad suuskadega teravnurga, puusadest kerge painutus ette. Karistada tuleb rahutuid keha ja käte liigutusi, küürus selga, suuskade laioli olekut, suusaninade ülal või all olekut, põlvede konksu.

Maandumine peab toimuma põlvede painutamisega ja samal ajal ülakeha painutamisega ettepoole—kindlalt ja nõtkelt. Suusad koos, üks jalg natuke teise ees. Nõtkus maandumisel ei tohi olla aga liig sügav, et

Tallinna euroopavõistlused maadluses

Praegu on käimas kibe ettevalmistus aprilli lõpul Tallinnas asetleidvate euroopavõistluste vastu greeka-roma maadluses. Raskejõustiku-liit koostab igasuguseid kutseid, broschüüre, kavasid jne., on avanud pääsmete eelmüüki, „maadleb“ maadlejatega treeningul käimise pärast jne.

On väga võimalik, et Tallinna euroopavõistlused jäävad viimasteks, mis korraldatakse senise korra järgi. Itaalia liit on teinud ettepaneku, mille kohaselt tulevikus enam ei peetaks iga aasta kahekordseid euroopavõistlusi, s. t. nii greeka-roma kui ka vabamaadluses. Ta paneb ette korraldada vaheldumisi ühel aastal greeka-roma ja teisel vabamaadluse euroopavõistlusi, misjuures mõlemad koos peetakse ainult olümpiaaastatel.

Itaalia on läinud juba nii kaugele, et on loobunud tema korraldusse antud tänavuste vabamaadluse euroopavõistluste läbiviimisest ja tahab need edasi lükata 1939. aastaks. On arvata, et Itaalia ettepanek saab vajalise hääletenamuse.

Tallinna euroopavõistlused korraldatakse 24.—27. aprillil „Estonia“ teatrimaja kontsertsaal. 23. aprillil oleks samas ka kongress.

Et ka omapoolt tõsta sündmuse pidulikkust, katvateb Tallinna Spordipressi Klubi korraldada 23. aprillil järjekordse kuldmedali-balli, kus tuleksid kätteandmisele kuldmedalid 1936. ja 1937. a. parimate spordisaavutuste eest.

Euroopavõistlustel saavad kõigi kaalude kolm esimest vastavalt kuld-, hõbe- ja pronksmedalid. Peale selle saavad eriauhinnad kolm parimat riiki, kellel kõige rohkem punkte. Endastmõistagi võisteldakse ka suurele rahvuste auhinnale. Seda on seni võitnud Rootsi neli korda, Soome kaks ning Ungari ja Saksa kumbki üks kord. Auhinna võidab jäävalt see riik, kes teda kaitsnud kolm korda järjest või viis korda vaheldumisi. Rootsil on suured schansid tänavu auhinna lõplikuks võitmiseks. Ta teeb selleks kõik.

võiks arvata, nagu hüppajal oleks raskusi püstijäämisega. Karistada tuleb puist ja kanget maandumist.

Lausik maa. Pärast maandumist hüppaja võtab loomuliku asendi nõo läbistamiseks. Tasasmaale jõudes võetakse vaba, sirutatud asend. Kui seda ei tehta, tuleb seda lugeda veaks. Hüppaja pöördele asumisel teda enam ei hinnata.

Kukkumiste hindamine. Kukkumisteks loetakse sarnased hüpped, kui hüppaja kaotab tasakaalu enne pöördele asumist tasasmaal. Selgemalt: kui hüppaja kukub maandumisel, nõol või tasasmaal. Igal juhul tuleb seda lugeda kukkumiseks. Hinnata tuleb kukkudes sooritatud hüpet sama hoolikalt. Nagu eelpool tähendatud, vähendatakse 10 punkti kukkumise eest. Näiteks, hüppaja on sooritanud hüppe, nõgu läbistades aga kukub. Kohtunik üldiselt hindas tema hüpet 16 stiilipunktiga, kukkumise eest tuleb aga 10 punkti maha, seega 16—10, jääb sooritatud hüppe eest 6 punkti.

Sellepärast on suudetud ümber veenda ka Axel Cadier, kes nüüd loobunud siirdumisest elukutseliseks, kuigi mehele tehti Uus-Meremaalt väga soodus pakkumine.

Prantsuse tahab tasa teha oma võla Eesti vastu. Teatavasti võttis Eesti Pariisi-euroopavõistlustest osa täisarvulise meeskonnaga. Nüüd tahab Prantsuse saata Tallinna samuti täisarvulise meeskonna. Lõplikud valikvõistlused Tallinna saadeta meeskonna koostamiseks on määratud märtsi teisele poolele Biarritz'isse Lõuna-Prantsusmaal.

Saksa raskejõustikuliidu häälekandja „Kraftsport“ kirjutab:

„Eestis on praegu kibe töö 1938. a. euroopavõistluste heaks organiseerimiseks. Ülemjuhatus on usaldatud liidu abiesimehe E. Köppo kätte, kes arvestab rekordse tschampionaadi korraldamisega. Ollakse kõvasti veendunud, et kõik parimad klassilise stiili maadlejad ilmuvad Tallinna matile.

Tallinnas loodetakse, et „Estonia“ kontsertsaal on välja müüdnud juba enne võistluste algust.

Praegu pole veel kindel, kas kahekordne olümpivõitja raskekaalus Kristjan Palusalu tuleb oma tiitlit kaitsma, sest ta on saanud raske õlavigastuse, mis arstide arvates nõuab pikaajalist ravimist. Suur huvi valitseb selle vastu, kas Axel Cadier esindab veel oma kodumaa värve Tallinnas, või saadab Rootsi tema asemel kas Akerlindhi või Backlundi. Cadier olevat Oslot seletanud ühele lehemehele, et talle olevat tulnud Indias 10.000 Rootsi krooni suurune pakkumine elukutseliseks hakkamiseks.“

Sama „Kraftsport“ kirjutab veel:

„Endastmõistagi tahab Eesti olla euroopavõistlustel kõigile maadlus-suurriikidele väga kardetavaks vastaseks. Tal on kasutada hea maadlejate materjal. Näiteks vabamaadluse meistrivõistlustel kerkis kergekeskaalus noor maapoiss, kes avalikel võistlustel esines esmakordselt. Ta tuli matile supelpükstes ja tennis-kingades... Juba esimesel ringil sattus ta kokku tugeva ja kardetava vastasega, kuid maapoiss vajas selleks ainult napp viis minutit, et silla sissevajutamisel panna vastane selili. Noor maadleja piisib konkurentsis kuni lõppringile, kus kaotas napilt punktidega ja tuli kokkuvõttes teisele kohale. Liit on võtnud noormehe oma hoole alla ja tahab talle euroopavõistlustel usaldada Eesti värvide kaitsmise kergekeskaalus.“

Lugu on Saksa lehes toodud veidi liialduslikult, kuid nagu aru võib saada, on jutt Puka mehest.

Parikas
TALLINN

MAITSERIKKAD
PILDISTUSED

KUNINGA 2

ATELJEE AVATUD: KL. 9—5. PÜHAP. K. 11—2

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, DEMOKRAATLIK JA
ÜLERIIKLIKULT LEVINUIM AJALEHT

SUURIM NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT EESTIS.
HINNATA KAASANDENA IGAL PÜHAPÄEVAL PILKE JA
NALJALEHT «KRATT»

MEIE KIRJASTUSEL ILMUB

„LASTE RÕÕM“

— EESTI POPULAARSEIM LASTEAJAKIRI

T. E. K.-Ü.

GRAAFIKATÖÖSTUS

ON TÄIELISIM TÖÖSTUS SEL ALAL EESTIS

TRÜKIKODA   **KÖITEKODA**
TSINKOGRAAFIA   **LITOGRAAFIA**
OFFSET-TRÜKK

HINNAD KÕIGILE
VASTUVÕETAVAD

TELLIMISTE
TÄITMINE KIIRE

SUURIMAD NING TÄIELISIMAD

**RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJALIDE
KAUPLUSED**

KIRJANDUSE- JA PABERILAOD EESTIS

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

TALLINN-EESTI, PIKK T. 2.   OMA TELEF. KESKJAAAM 428-83

HOKIMÄNGU PÕHIALUSED

Westcott E.S. Moulton
USA hoki-coach

Hokimeeskond, kes tunneb põhjalikult mängu põhialuseid ning on nende kasutamises rohkem kogenud, õigustatult võidab enamiku peetud mängudest. Hokimängu tähtsaimaks põhialuseks on oskus korralikult uisutada. Korralik uisutamisoskus on esimeseks eeltingimuseks mängijale, kes tahab tõusta üle keskpärasuse taseme. Ei ole tõepoolest kentsakamat pilti sellest, kuidas jõuk algajaid püüab uiskudel saavutada ja säilitada tasakaalu. Selliste noorukite juures on iseloomustavaks jooneks kange püstseisak, samuti ka kohmetud liigutused. Algaja eeskätt peab aga õppima ennast puusadest ettepoole kallutama, et omada kerget ja vaba seisakut. Ta peab õppima tasakaalu hoidma põveliigendite abil, ta peab olema suuteline jalgu küllalt kõrgele tõstma, mis on eriti Ameerikas tüüpiline põhialus korralikuks uisutamiseks. Kallutades keha raskuse ettepoole ja omades painduvuse puusades, uisutaja varsti juba leiab, et ta võib

omadused hokimängijal tähendavad suurt kapitali.

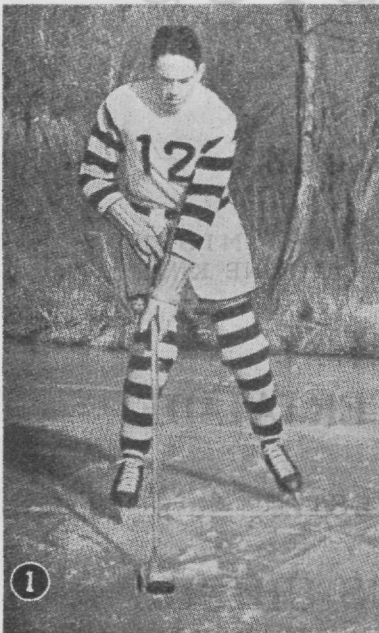
Pildil nr. 1 on näidatud kange ja ebaõige seisak, mis on omane algajale uisutajale, kui ta püüab säilitada tasakaalu ja ühtlasi edasi liikuda. Foto nr. 2 näitab juba parandatud seisakut, mille juures keha raskus puusadest painutamisega on viidud ette ja tasakaal jäetud põlvede hooleks.

Löögi põhialused.

Teine mängu tähtis põhialus, eriti offensiivse mängu juures, on oskus sooritada lööke värvavale. Õige löögioskusega ka muidu hea mängija ei suuda väljal sooritada kuigi tõhusat tööd. On teada rida ettekirjutusi ja eeltingimusi, mis määravad kindlaks parima löögistiili. Eelkõige käed peavad kepi haarama selliselt, et löögi juures maksimumini saaks kasutatud jõud, mida füüsikas tunneme n.-n. kangi jõuna. Kui mängija juhib lööki vasaku käega, nagu tavaliselt enamus hokimängijaid, peab see käsi asetama eespool, paremast käest umbes 45–50 sm kaugusel. Parema käsi hoiab keppi pisut altpoolt tipuosa, just mähkmenööri kohalt. Nöör on kepi juures hädavajaline, kuna muidu kepp võib kergesti libiseda. Käed peavad keppi hoidma kindlalt, nagu näidatud pildil nr. 3. Et kepp hästi käes istuks, selleks kindad olgu vajalisel määral pehmed ja painduvad, mitte aga liig rasked. Jalad tuleb moodukalt viia harkseisakusse, parem jalg eespool ja keha raskus viidud taga-pool asetsevale vasakule jalale.

Järgmine tähtis tegur on löögi andmine kettale. Paljud mängijad, kui nad alles õpivad löögikunsti, teevad sellega suure vea, et nad ketta haaravad kepi lõpposaga. Näiteid sellest esitavad pildid nr. 4 ja 5. Viga seisab siin selles, et nii libiseb ketas kergesti kepi valdusest. Ka ei saavutata löögi andmisel kepi otsaga kunagi täpsust, õiget suunda ega õiget kiirust. Algajale on õigem ketas asetada kepi käändosa keskpaika (pilt nr. 6). Enne kui nüüd löök antakse, tuleb ketas kepi katta või haarata selliselt, et ketas on täiesti mängija kontrolli all. Nüüd tuleb löök ise. Selle juures etendavad tähtsast osa käed, randmed ja õlad. Käed ja sõrmed peavad olema väga tugevad, randmed suutelised sooritama kiireid liigutusi, käsivarred ja õlad aga pingutatud selleks, et löögile anda kiirust. Kui kepp nüüd liigub ette-

poole, vasak käsi ja ranne sooritavad kiire löögi ette- ja ühtlasi ka ülespoole, kuna parem käsi samal ajal teeb sama-suguse kiire liigutuse suunaga taha- ja allapoole. Sel silmapilgul käed kanduvad kehast eemale. Kepp on sooritanud

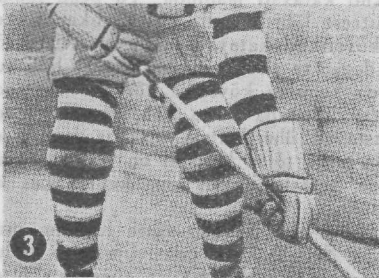
kiiresti liikuda igas suunas. Uisutaja peab nii vara ning ruttu kui võimalik selgeks õppima uiskude sisemiste kui ka väliste servade kasutamise. Nii on ta võimeline kiiruse arendamiseks ja suuna kiireks muutmiseks uisutamisel, millised

kiire tõstva ja keerava liigutuse, mis ketta tõstab jäält. Esimese löögivärina järele, kui ketas on jäält kerkinud, algajal mängijat haarab hirmutunne, kas ketas on saanud löögist vajalise kiiruse ja täpse suuna. Et seda saavutada, ketas tuleb enne lööki aegamööda viia kepi kannu juure, et algajal löögi andmine õnnestuks. Nagu näidatud pildil nr. 7, ketas on siin viidud kepi kannu juure ja nüüd peab mängija sooritama kohutava kiiruse ja täpsuse löögi andmisel. Mängija käte, käsivarte, õlgade, keha ja edasiliikumise jõud tuleb keskendada kepi käepidemele. Sellega ühenduses tuleb pidada silmas, et pealelööki on kõige raskem peatada, kui ketas lendab jääpinnast umbes 15 sm kõrgusel. See pealelööki on mõeldud parema käe löögina.

Vastupidine eeskäe löögile on tagakäe löök. See, nagu osutab nimetuski, ei ole nii tugev ega täpne, kuid on siiski küllalt tõhus relv tagajärje saavutamiseks mängija käes, kes seda lööki küllalda-

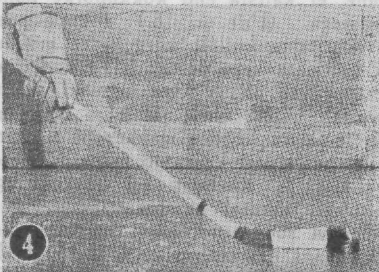

selt on praktiseerinud. Selle löögi juures on ketas asetatud kepi kõveruse kes-

le ja siis ketta vastase jalge vahelt läbi libistada, nagu on näidatud pildil nr. 9. Nüüd ta saab ketta üle valitsejaks juba oma vastase selja taga.

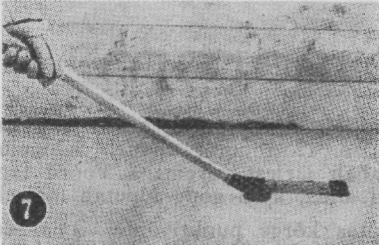
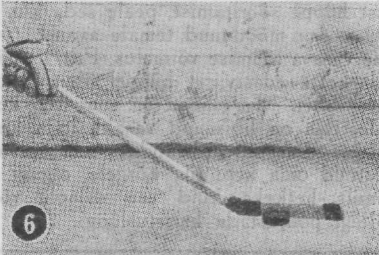
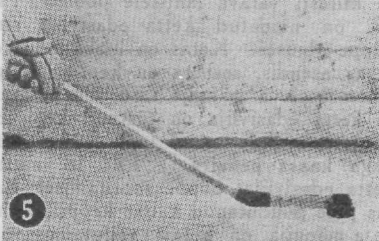
Väga hea erivõtte kesk-tormajale ja ärtele on „lift-stick-push“ mäng. Kui kohtunik laseb ketta libiseda jääle kesk-tormajate keppide vahele, üks kesk-tormajaist tõstab teise vastasmängija kepi

se nagu teisegi löögi puhul, kuid siin käed ja randmed sooritavad löögi andmisel täpselt vastupidiseid liigutusi. Küllaladase harjutuse puhul seda lööki võib viimistleda ja kiirendada.

Erivõtted hokimängus.

Tänapäeva hokimäng on muutunud pidevalt huvitavamaks, võttes arvesse mitmesuguseid mänguviise ja erivõtteid, mida kasutavad üksikud mängijad kui ka meeskonnad. Vanemaist, kuid siiski veel küllalt tõhusaist erivõtteist on märkida n.-n. läbi-libistamise mäng. Ketta juhtija uisutab kettaga vastase juure ühelt poolt ja siis teiselt poolt läbi. Vastasele järgmisel korral lähenedes võib ta valida möödumiseks ükskõik kumma poo-

kele, nagu eelpool kirjeldatud. Mängija asetab käed umbkaudu samasse asendis-

üles ning kasutades oma keppi kui hoo-va surub vastase kettast eemale. Kui see on sooritatud, üks ääremängijaist varem kokkulepitud märguandel on kiiresti edasi liikunud, haaranud oma valdusse ketta ja libistab ketta jääle kiiresti edasi. Oles saadetud teisest ääremängijast, et viia ketta kaitsjaist läbi, ta ründab väravat. Pildid 10., 11. ja 12. näitavad selgesti seda mängu moodust üksikuis areng-järkudes. See manööver on teostatav, kui ketta asetseb löögikaugusel väravast. Sel puhul tulles ketta juure, selle asemel, et

ketast edasi viia, äkki äär sooritab terava löögi. Ta võib seda muidugi korduvalt teha. Vastane on üllatunud. See scoritadud, teine äär sööstub kiirelt värrava juure ja püüab olla varus juhul, kui ketas tabab puuri või kui ketta peatab värravaaht.

„Centre-spin“ mäng, olgugi et seda on raskem sooritada, on väga tõhus trikk-mängude seas. Sel mängul keskormaja peab sooritama kaks rasket asja korraga. Kõigepealt ta tõstab vastase kepi nagu eelmisegi mänguvõtte puhul, samal ajal aga püüab ta libistada oma jalga ette, asetusega ketta ja vastase värrava vahelises suunas. Olles selle sooritanud, teeb ta kehaga täispöörde, seega täiesti blokeerides oma vastase. Siis oma kepi kiirel löögil annab ta ketta ühele või teisele äärele, nii nagu varem on kokku lepitud. On süiski kergem anda ketast tagasi kui teda lihtsalt löögiga mööda jääd edasi libistada. Vastase kepi tõstmisel on paratamatult tarviline teha seda kiiresti ja tabava löögiga, mis võimaldab uiskudel võtta asend ketta blokeerimiseks.

Kuigi vastasel õnnestub viia õigel ajal oma kepp tagasi, et tabada ketast või püüda ketast üle anda oma kaasmängijale, nagu on näidatud pildil nr. 15., siis sel puhul uisk takistab vastase kavatsust. Siis kui keskormaja sooritab oma püüsimanöövri, on vastane täiesti kaetud, nagu näitab pilt nr. 16. Kõige olulisem selle mänguvõtte juures, pärast seda kui liigutused on hoolsasti kätte õpitud ja treenitud, on võtte sooritamise kiirus. Pildid 13., 14., 15. ja 16. näitavad täpselt selle kiire mängu üksikuid võtteid.

Väga palju võimalikke punkte kaotatakse sellepärast, et mängija pole õpinud libisema ja hüppama läbi kaitse. Et seda harjutada, ketta edasiviija peab mängu algastmes viima ketta esiteks üheltpoolt ja teiselt poolt kaitse küljest läbi. Olles sooritanud seda korduvalt ja

kui kaitse on kohanenud selle võttega, ketta edasiviija peab lähenema kaitsele õlgade pöördliigutusel, nagu sooviks ta

kaitsest mööduda ühelt poolelt, siis aga äkki sööstub läbi kaitse. Tavaliselt kui kaitse näeb, et ketta edasiviija püüab kaitsest läbi murda, liiguvad nad kiiresti kokku ja oma keppidega püüavad ketast peatada. Kui ketta edasiviija on tree-

ninud seda võtet, siis ta kogeb, et on tarbetu püüda tõugata ketast läbi kaitse keskkoha, sest viimase keppide kõverikud katavad jääpinda. Ta peab lööma kaitsest läbi kohalt, kus umbkaudu kepiköverikud katavad jääpinda, teiste sõnadega: ta peab püüdma ketast läbi suruda keppide kõverike kõrvalt. On soovitatav libistada ketta kohalt, mille moodustavad ühe kaitseja uisk ja kepiköverik, mille tõttu kaitsejal on võimatu peatada ketast niihästi oma kepiga kui ka uisuga.

Nüüd aga järgneb võtte raskeim osa: hüpe. Selleks ketta edasiviija peab kallutama oma keha raskuse tugevasti ettepoole, et kaitsta end kokkupõrke puhul kaitsejaga. (Pilt nr. 18.) Hüppe peab ta sooritama küllalt kõrgelt, et mööduda kaitsejate keppidest. Jalad kederluudest peavad olema väga tugevad, kui ta sooritab hüppe ühelt jalalt ja maandub teisele jalale. Pidev igapäevane treening sellel põhivõttel kasvatab mängija eneselusaldust ja kindlust sel raskel, aga äärmiselt tõhusal kombinatsioonil. Kui hüpe on sooritatud, kepp madaldatakse jääpinnani, haaratakse ketas ja tõugatakse kiiresti värrava lahtisele poolele. Pilt 17. on näidatud ketta edasiviija oma hüppe alguses. Ketast on umbkaudu sobivas asendis, sest ta on kepi ja kõige lähemal oleva mängija uisku vahel. Siiski ketta edasiviija on tõstnud kepi liig kõrgele, milline asend toob mängus endaga kaasa penalty. Pilt 18. näitab ketta edasiviijat hüppe sooritamisel. Ketast pole puudutanud kaitse keppi ja ründaja-mängija on ketast vallutamata, pärast hüppe sooritamist, peale seda kui ta kaitsest on möödunud, temale avaneb puhas värrava löömise võimalus. Pilt 19. näitab ketta edasiviijat hüppel õhus kaitsete vahel. Ta silmad on suunatud ketale, mis on libisenud vasakkaitseja kepi alla. Siin jällegi ründab mängija on tõstnud oma kepi liig kõrgele, olgugi et ainult hetkeks, kuid see asjaolu võib jällegi põhjustada karistuslöögi.

Schmelingi riskantne samm

Jaanuarikuu eelviimasel päeval toimus Euroopas kaua aja järele ka üks poksi-suurmatsch: Hamburgis kohtusid eks-maailmameister Max Schmeling ja Briti imperiumi eksmeister Ben Foord. Sakslasele oleks kaotuse puhul matsch tähendanud kõigi lootuste mahamatmist tagasipääsmiseks maailmameistri troonile, sest vaevalt oleks siis ameeriklased enam huvi tunnud Louis-Schmelingi tiitlimatschi korraldamiseks. Kuid Schmeling on praegu enesekindl oma võimetes. Vastasel korral poleks ta riskeerinud võistelda endast peagu 10 kg raskema ja peajagu pikema Ben Foordiga.

Esimene round nende matschil oli üksnes kerge uvertüür. Teisel läks juba löökide vahetamiseks, misjuures Foord oli paar korda nõõrides. Iga järgmise roundiga muutub Schmeling ülekaalukamaks, kuigi ka Foord vastab paiguti päris tugevate löökidega. Üheksanda roundiga on sakslane oma vastase jätnud punktidega kaugele maha, kuid Foord on ikkagi veel kardetav. 11. roundil näib, nagu oleks Foord juba klaasistatud silmadega, kuid samas teeb ta kardetava atagi, sundides sakslast tagasi tõmbuma. Kohe otsustav atak

Schmelingilt, kes taotleb knocki-võitu, kuid gong katab. Viimasel, s. o. 12. roundil, paneb Schmeling kõik mängu. Ta tabab järjest paremaga, Foord taganeb, suutmata vastu anda, kuni gong lõpetab matschi.

Schmeling saavutas kõrge punktivõidu, mis seda hinnatavam, et Foordki oli sellel matschil haruldases vormis. Ameerikas jälgiti suure huviga Hamburgi matschi ning oldi veidi pettunud, et Schmeling ei saavutanud knocki-võitu. Et Foord väga hästi poksis, seda ei taheta Ameerikas uskuda, pealegi kui Foordi võitja Tommy Farr kaotas James Braddockile. Farr läks Braddocki vastu favoriidina 5:1, kuid leidis eest vastase, kellel oli küllalt kogemusi end veel hoida edetabeli esimeste hulgas. Pärast kuendat roundi juhtis veel Farr, kuid siis algas Braddocki armutu lõpuspurt. Ta heitles kui tiiger ja suutis kaotatud punktid tasa teha ning koguni võita, kuigi seejuures väga napilt. Ameeriklased lausuvad pärast matschi: Farr well, Braddock better. Analoogiliselt võib ütelda, et Foord well, Schmeling better.

KUUST KUUSSE

M. Linnamägi võitis E. Lukkini

Võidukas Rootsi turnee

Käesoleva aasta suurimaks kodumaiseks poksisündmuseks kujunes Martin Linnamäe ja Evald Lukkini „tiitlimatsch“, mis toimus Tartu Kalev — Gongi klubi võistluse ankrumatschina. See leidis aset 13. veebruaril Tallinnas. Päev enne seda oli M. Linnamägi saabunud Rootsi-turneelt. Seal ta revanscheeris Per Anderssonile, võites viimase punktidega 3:0 ja lüües vastase teisel roundil kaheksani põrandale. Teiseks vastaseks oli Norra raskekaallane Lian, kelle Linnamägi knockis välja 1. roundil. Tagatipuks tuli punktikaotus rootslasele Sjömbloomile. Rootsi ajakirjanduse üksmeelne arvamus oli, et Linnamäele anti kaotus ülekohtu- selt.

Kolm paljulõotavat noort poksiringis!
A. Kallasorg, A. Malinovski ja R. Käärik.

Matschil E. Lukkini vastu on M. Linnamägi pere- meheks algusest lõpuni. Esimene round läks väga äge- dalt, nii et karta oli dramaatilist lõppu. Kaks korda käib Lukkin knock-down ja on knocki langemise ohus. Tema rünnakud lõpevad mitmekordsete raskemate pa- raadidega. Linnamägi võitis selle roundi umbes 20:17. Teine round kujuneb vastu ootusi tasavägiseks, algul Linnamäe ja lõpul Lukkini napi paremusega. 20:20 Linnamäe suurema aktiivsusega. Kolmandal roundil Lukkin kõigub tugevasti. Saab rohkesti sisse ja on groggy. Otsustav löök Linnamäelt jääb siiski tule- mata. Linnamäe pärib punktivõidu kolme kohtuniku häältega.

Ülejäänud matschidel, millest seitse toimus klubi- matschi tsükliks ja paar tükki lisamatschidena, torkasid silma kolm paljulubavat noort jõudu. Kärbeskaalus A.

Kallasorg ning kergekaalus R. Käärik ja sindilane A. Malinovski. Nimetatud kaalud on viimasel ajal olnud meie nõrgimateks, nii et uute jõudude juuretulek on seda rõõmustavam.

Klubimatschi sees lõppesid matschid järgmiselt:

Kärbeskaalus A. Kallasoru ja Kanepi vahel lõpetas ringikohtunik matschi esimese kasuks juba 1. roundil. Kukk-kaalus oli H. Gutman H. Pärna vastu aktiivsem, kuid lööke tegid mõlemad rohkesti. Sulgkaalus tart- lane Konsa pidas südilt vastu E. Seeperele, kes ta kõ- vasti läbi töötas. Kergekaalus oli H. Freimuth R. Kää- riku vastu esimesel roundil päris pehme, käies kord ka põrandal. Kuid ülejäänud kahe roundiga tegi Freimuth kaotuse tasa ja võitis. Kergekaalus K. Vahi sai veidi kahtlase 2:1-võidu A. Kanepi üle, kes on välja kujune- mas selle kaalu üheks paremaks meheks. Keskaalus A. Reinke löi 2. roundil groggyks huupi poksiva H. Frei, kes peagu üldse ei tunne kaitsetehnikat. Ringi- kohtunik katkestas matschi. Poolraskekaalus esines P. Tammepeu vastu arenemisvõimeline Liinar. On kaht- lane, kumb oleks võitnud matschi, kui Liinar poleks käevigastuse tõttu teises roundis loobunud. Raskeka- alus võitis Linnamägi. Klubimatsch lõppes seega tal- linlaste kasuks 5:3.

Kergekaalu lisamatschis Praks võitis tasavägises heitluses A. Malinovski. Viimane poksis n. ü. Stepulovi stiilis, kuid veel viimistlematult.

Cecilia Colledge kaotas

Iluisutamise uueks maailmameist- riks Megan Taylor!

Jaanuari lõpul toimusid iluisutamise euroopa- võistlused, mis üksiksõidus peeti St. Moritz'is ja paaris- sõidus Määrimaa ajaloolises linnakeses Troppaus. Felix Kaspar ja Cecilia Colledge kaitsesid oma tiitleid suure eduga. Kergem oli see C. Colledge'il, kuigi ta seekord esines veidi kangelt, kuid siiski ületas ta oma kardeta- vaima rivaali Megan Taylori. Kolmanda koha pärast arenes kõva võistlus Emmi Putzingeri ja Maxie Herberi vahel, mis lõppes esimese võiduga.

Felix Kasparil oli tegemist, et mitte kaotada tiitlit. Sundsõidus oli paremaks Sharp, nii et Kasparil tuli kõ- vasti pingutada vabasõidus kaotus tasa teha.

Paarissõidus oli nagu endastmõistetav Saksa paari ja olümpiavõitjate Herber-Baieri meistriks tulek. Seega tulid nad võitjateks neljandat korda järjest. Esimesena esines Viini õe ja venna paar Pausinid, kes ilmutasid suurt kindlust ja kunsti, nii et näis nagu ei suudaks Herber-Baier neid enam ületada. Kuid Saksa paar oli valinud veelgi raskema kava, mille täitis suure kerguse ja hooga. Nende hüpped ja priuetid olid andsusteni viimistletud. Peale austerlasest kohtuniku andsid kõik teised esikoha Herber-Baierile.

Järjestuseks kujunes: 1. ja euroopameister Herber-Baier, Saksa, koha number 6 ja punkte 57,2. 2. Ilse ja Erik Pausin, Austria, 10 ja 57. 3. Inge Koch-Günther Noack, Saksa, 17 ja 55,4. Saksa paari Koch-Noacki platseerumine kolmandaks oli suureks üllatuseks.

Maailmavõistlused naiste sõidus peeti veebruarikuu esimesel nädalavahetusel Stokholmis ja lõppesid selle suurüllatusega, et inglanna Megan Taylor suutis võita oma kaasmaalast Cecilia Colledge'it. Seega suutis Colledge oma eelkäija Sonja Henie jälgedes käia ainult üks aasta, kuigi teda peeti suureks favoriidiks. Viiest kohtunikust kolm andis esikoha Taylorile, ülejäänud kaks aga Colledge'ile. Euroopavõistlustel kolmandaks tulnud austerlanna Emmi Putzinger vigastas end sundsõidus ega võistelnud vabasõidus. Seetõttu tuli kolmandaks ameeriklanna Hedi Stenuf. Neljas koht läks jälle Inglisele Jaggeri näol. Järjestuseks kujunes: 1. ja maailmameister Megan Taylor, Inglise, 7 ja 399,52. 2. Cecilia Colledge, Inglise, 8 ja 400,16. 3. Hedi Stenuf, USA, 21 ja 374,54. 4. Jagger, Inglise, 22 ja 375,26. 5. Lydia Veicht, Saksa, 23 ja 375,60.

Fantastilised saavutused Davosis

Lätlane A. Berzinš maailma neljas

Veebruarikuu esimesel nädalavahetusel toimusid Davosis kiiruisutamismaailmavõistlused, millel näidatud tehnilised tagajärjed tunduvad otse muinasjutulisena neile, kellel asjast vähegi aimu. Selles mõttes olid nad kõigi aegade parimad kiiruisutamismaailmavõistlused.

Kiiruisutamise maailmameister Ivar Ballangrud.

Esimesel päeval langes 500 m maailmarekord, mis varem oli norralase Engnestangeni nimel ajaga 42,3 sek. Ameeriklane Leo Freisinger kattis distantsi 41,9-ga, kuid see maailmarekord püsis ainult mõned minutid, sest varsti pärast ameeriklast startides jooksis Engnestangen 41,8, millega haaras rekordi tagasi enda nimele ja tuli distantsi võitjaks Freisingeri ja kaasmaalase Kroghi ees. 5000 m töö esiplaanile juba teise favoriidi — norralase Ballangrudi, kes ajaga 8,20,2 võitis kaasmaalase Mathiseni ja austerlase Wazuleki ees.

OVOMALTINE

on kasulik igalpool, olgu spordi või kutsetöö alal tegetsejatele, kus edu suurel määral on olemas vastupidavusest. «Ovomaltine» aitab suurendada vaimlist ja kehalist võimet. Kas ei peaks Teiegi tähelepanu pöörama sellele oma võimete kindlustamisel?

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

Dr A. WANDER A.-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE *terwendab ka Teid!*

Oma teise spetsiaaldistantsi — 1500 m — kattis Engnestangen ainult ühe sekundi võrra maailmarekordist nõrgema ajaga — 2.15,9. Ballangrud tuli siin teiseks (2.16,1) ja lätlane A. Berzinš kolmandaks uue Läti rekordiga 2.16,4! 10.000 m-is jäi aga Engnestangen kaugele maha. Võitsid Ballangrud ja Mathisen võrdse ajaga 17.14,4, mis on ühtlasi uus maailmarekord, kuna endine oli 3 sekundi võrra nõrgemana norralase Carlseni nimel.

Kogusummas tuli maailmameistriks Ivar Ballangrud 190,07 punktiga, jättes teiseks Wazuleki (192,233) ja kolmandaks Mathiseni (192,66). Suure üllatusena platseerus neljandana lätlane A. Berzinš — 194,197. Seega on nimetatud lätlane praegu maailma eliitklassimees. Muuseas püstitas ta Davosis kaks uut Läti rekordi — 500 m 42,9 ja 1500 m ülalööldult 2.16,4. Need on ühtlasi uued Balti rekordid. Lätlase suuredu üle tuleb tõsiselt imestada. Ta on suure järjekindlusega edasi arenenud ja on peale möödariikkimise reast norralasist löönud ka soomlasi. Riias pole küll kuldseid jääolusid, küll aga kuldseid kiiruisutajaid.

Läbi hangekaljude Valklasse

Riigihoidja nimelise teatesuusatamise võitis teiskordselt Harju malev

Meie talispordi suursündmustel on tänava järjekordselt tulnud vedada vägikaigast ilmastiku- ja ebasoodsate võistlusoludega. Eht eesti-jonnilise visadusega on siiski suudetud suuremad üritused läbi viia.

Valitseva talispordiala, suusatamise, iga-aastaseks suurimaks sündmuseks on kujunemas riigihoidja nimeline teatesuusatamine Tallinn-Valkla-Tallinn. Nagu see teatesuusatamine ise on juba kujunenud kauniks, kogu maa tippsuusatajaid haaravaks traditsiooniks, nii näib kujunevat traditsiooniks ka see, et sellel võistlusel tuleb võidelda üha erilisemate takistustega. Kui kahel eelmisel Valkla-sõidul valitses suur lumepuudus — suusatada tuli paiguti mööda pori ja kive —, siis tä-

navu oli lund nii erakordselt rohkesti, et suusatamise läbiviimine veel n.-ü. üheteistkümnendal tunnil kippus küsimusmärgi alla.

Võistlusrada oli tuisanud määratutesse hangedesse. Nagu varemalt, nii seekordki tuldi aga võistlusraskuste ületamisega ladusasti toime.

Esmakordselt toimus tänavune Valklasõit ühel päeval. Startis 16 meeskonda, peamiselt kaitseorganisatsioonidest. Seltside meeskonnad olid seekord jäänud eemale põhjusel, et võistlus toimus ühel päeval. Seltside eemalejäämine ei vähendanud aga põrmugi võistluspinget, vaid pigem suurendas seda, kuna seltside paremad suusatajad startisid kaitseliidu, sõjaväe ja politsei meeskondade täisõiguslike liikmetena.

Esimesel etapil Tallinnast Valklasse käis peamine rebimine eeldatud favoriitide — piirivalve Narva jaoskonna, Harju maleva I meeskonna ja Narva maleva meeskonna vahel. Valkla piirikivile viis pärja Vello Kaaristo (Narva piiriv. jsk.), kes esimesena jõudis Valklasse. Vägeva spurdiga kihutas olümpiasuusataja kannul Valklasse Harju maleva ankrumees Edgar Siitan. Viimasel etapil Siitan saavutas individuaalselt koguni märksa parema aja kui Kaaristo.

Pärast lühikest mälestusaktust Valkla piirikivi juures ja lõunaeinert Kuusalu rahvamajas asuti otsekohe tagasiteele.

Juba esimene etapp Valklast Jõeletmesse tõi üllatuse. Vello Kaaristo, suur favoriit, sai 15-kilomeetrilisel distantsil lüüa kolmelt võistlejalt — Tartult, Uhkailt ja Tammeilt. Võistlus arenes edasi juba märksa raskemais oludes. Hakkas sadama lumelörtsi ning terav tuul oli paiguti otse vastu.

Finischi jõuti õhtul kell ½6.

Lõpulik paremusjärjestus oli kujunenud järgmiseks: (Kokku Tallinn-Valkla ja Valkla-Tallinn):

1. K.-l. Harju maleva 1. msk. — V. Uhkai, E. Tartu, E. Säarak, E. Siitan — 4 tundi 59 min. 45 sek.
2. piirivalve Narva jaosk. — Munak, Vali, Pransa, Kaaristo, Pomm — 5.08.27;
3. k.-l. Lääne malev — Miller, Kiil, Tikerman, Kaasikov, Lutter — 5.12.10;
4. k.-l. Viru malev — Kaljuvee, L. Rätsep, Näks, E. Rätsep, Tamm — 5.15.25.
5. Tallinna-Harju pol.-am. kogu — Männik, Otter, Säarak, Tartu — 5.17.22.
6. Harju maleva 2. msk. — 5.27.00; 7. k.-l. Narva maleva 1. msk. — 5.29.51; 8. k.-l. Sakala malev — 5.30.45; 9. Tallinna garnison — 5.32.16s 10. 1. jalav. rügement — 5.34.25; 11. piirivalve Tallinna jsk. — 5.34.26; 12. piirivalve Lääne jsk. — 5.39.53; 13. SÜÖ — 5.47.07; 14. k.-l. Narva maleva 2. msk. — 5.48.49; 15. k.-l. Tallinna malev — 5.54.52; 16. k.-l. Tartu malev — 5.57.45.

Pärast võistluste lõppu toimus Kadrioru lossi ees suusatajate defilee. Suusatajaid tervitas riigihoidja nimel riigisekretär K. Terras.

Möödunud 3. Tallinn-Valkla-Tallinn teatesuusatamine kinnitas, et ühel päeval on seda suurvõistlust siiski raske läbi viia. Kuigi võistlejad ei kurtanud ega nurisenud, oli ilmne, et võistlus kaotab sellega palju oma suurejoonelisusest. Kuigi võistluse korraldamine kahel päeval on seotud suurte majanduslike kuludega, võiks algatada mõningaid uusi mõtteid, mille teostamine võiks tuua vajalikke tulusid.

Juba tuleval aastal võiks koos teatesuusatamisega toimuda ka suurem rahva-väljasõit Valklasse, millele jätkuks oleks rahvapidu Kuusalus.

On aga rohkesti teisigi võimalusi, millest võiks arvestada uusi tulusid.

141 klassitõstjat

Parimad korrespondentsvõistlused

Seitsmendad korrespondentsvõistlused toimusid tõstjate uue klassijaotuse alusel. Arvestati ainult algnormid saavutanud tõstjatega, misjuures algnormideks olid sulgkaalust alates 200,0—220,0—240,0—260,0—280,0 kg.

Seekordsetel võistlustel startis 19 organisatsiooni 8-st üksusest. Möödunud aasta jaanuaris esines üldse 135 tõstjat, aga nüüdsel, aasta hiljem, juba 141 klassitõstjat.

Seega on korrespondentsvõistlused täitnud temale pandud lootused. Tõstmine on muutunud massisportdiks ja võistlusel-võistlusele on näidanud tagajärjed üha tõusutendentsi. Viimaste võistluste tulemused on rekordseimad tehnilistelt tagajärgedelt. Igas kaalus on peagu eranditult kerkinud rida võrdvõimelisi tõstjaid, kes lähenemas Eesti rekordidele.

Maakondade paremusjärjestus kujunes järgmiseks:

1. Tartumaa	54 osavõtjat	13.515,5 kg
2. Pärnumaa	24 „	5.660,5 „
3. Tartu	21 „	4.880,0 „
4. Tallinn	18 „	4.520,0 „
5. Valgamaa	7 „	1.782,5 „
6. Virumaa	6 „	1.522,5 „
7. Harjumaa	6 „	1.422,5 „
8. Järvamaa	5 „	1.522,5 „

Kokku 141 osavõtjat 34.603,5 kg

Esikohale tuli seega Tartumaa uue tõstjate klasijaotuse alusel veelgi ülevõimsamalt kui kunagi varem. Traditsiooniliselt jäi teisele kohale Pärnumaa ja kolmandaks tõusis Tartu linn. Tallinn esines arvukalt vanema generatsiooni tõstjatega ja kerkis viimaste ridadest isegi neljandale kohale. Viiendalet kohale pääsis Valgamaa.

Seltside paremusloetelu viimastel korrespondentsvõistlustel oli: 1. Tartumaa malev — 49 osavõtjat ja 12.148,0 kg. 2. Tartu Kalev — 21 osavõtjat 4.880,0 kg. 3. Sindi Kalju — 15 osav. 3.643,0 kg. 4. Tallinna Sport — 7 osav. 1.965,0 kg. 5. Tallinna Lutheri NMKÜ — 8 osav. 1.812,5 kg. 6. Kohtla-Järve Võimula — 6 osav. 1.522,5 kg. 7. Puka tuletõrje ühing — 6 osav. 1.472,5 kg. 8. Kõl. Harju malev — 6 osav. 1.422,5 kg. 9. Rõngu Koit — 6 osav. 1.367,5 kg. 10. Türi malevkond — 5 osav. 1.300,0 kg.

Arvestades 50-ne parema tõstjaga, kuulub esikoht Tartumaa le, kust loetelus on 19 nime ja 91,5 punkti. 2. Pärnumaa — 11 ja 58,5 p. 3. Tallinn — 9 ja 47 p. 4. Tartu — 7 ja 41,5 p. 5. Valgamaa — 2 ja 18 p. Järgnevad Järvamaa ja Virumaa.

Kaalude järele kujunes paremusloetelu järgmiseks:

Sulgkaal:	Suru- mine	Rebi- mine	Tõuka- mine	Kogu- summa
1. H. Saal, Pärnumaa	80	80	105	265
2. R. Västriik, Pärnumaa	72,5	82,5	105	260
3. A. Suigusaar, Tartumaa	77,5	77,5	105	260
4. A. Kask, Pärnumaa	72,5	70	100	242,5
5. J. Rebane, Tartumaa	67,5	72,5	97,5	237,5
6. A. Mikk, Tartu	67,5	72,5	95	235
7. F. Veelmann, Tallinn	70	70	92,5	232,5
8. G. Osogin, Tallinn	72,5	70	90	232,5
9. J. Täheväli, Tartumaa	65	70	95	230
10. V. Laas, Tartu	65	72,5	92,5	230
Kergekaal:				
1. P. Mürk, Valgamaa	82,5	92,5	125	310
2. R. Teitelbaum, Tallinn	85	85	120	290
3. V. Siirak, Valgamaa	87,5	90	110	287,5
4. A. Söber, Tartumaa	75	90	115	280
5. E. Lund, Tallinn	72,5	87,5	115	280
6. A. Kliimak, Virumaa	82,5	87,5	107,5	277,5
7. M. Ilbak, Pärnumaa	85	82,5	107,5	275
8. A. Säilik, Tallinn	77,5	77,5	100	255
9. H. Tendal, Tallinn	72,5	75	102,5	250
10. R. Kirotsk, Tartumaa	75	75	100	250
11. A. Reinsalu, Järvamaa	75	75	100	250

Keskkaal:

1. L. Kukk, Tartumaa	95	95	130	320
2. R. Laane, Järvamaa	95	95	127,5	317,5
3. A. Jürgenson, Tartumaa	92,5	95	127,5	315
4. V. Pähn, Tartumaa	82,5	90	112,5	285
5. L. Lomp, Tallinn	77,5	87,5	115	280
6. H. Maidlas, Pärnumaa	80	80	110	270
7. A. Tohver, Pärnumaa	80	82,5	107,5	270
8. V. Saar, Tartumaa	75	82,5	110	267,5
9. K. Kenkmann, Tartumaa	80	82,5	105	267,5
10. A. Rähni, Tartumaa	82,5	80	105	267,5

Poolraskekaal:

1. E. Jürgenson, Tartumaa	92,5	95	130	317,5
2. V. Tamm, Tartumaa	90	95	127,5	312,5
3. A. Salusoo, Tartumaa	82,5	92,5	125	300
4. E. Viire, Pärnumaa	85	87,5	110	282,5
5. E. Vase, Tartu	75	95	110	280
6. L. Pääbus, Tallinn	80	80	115	275
7. F. Maarits, Pärnumaa	75	82,5	115	272,5
8. O. Tammoja, Tartumaa	80	82,5	110	272,5
9. E. Kallas, Tartumaa	75	85	110	270
10. J. Luur, Pärnumaa	75	85	107,5	267,5

Raskekaal:

1. E. Jugar, Tartu	117,5	115	142,5	375
2. A. Luhaäär, Tallinn	110	110	150	370
3. A. Lepik, Tartu	105	102,5	135	342,5
4. G. Viire, Pärnumaa	100	100	130	330
5. E. Laine, Tartu	97,5	87,5	117,5	300
6. E. Lukkin, Tartu	90	85	112,5	287,5
7. J. Burmeister, Järvamaa	85	85	115	285
8. R. Kiisel, Tartumaa	87,5	85	112,5	285
9. P. Unt, Tartumaa	85	85	112,5	282,5
10. E. Põntson, Pärnumaa	75	85	115	275

Raskekaalus ainsana jäi üks esimese kümne hulka pääsnu alla algnormi.

Jaanuaris asus raskejõustikuliit järjekorraliselt uue ürituse teostamisele, milleks on spordiühingute ja maakondade ülemaalised meeskondade tõstevõistlused. Esimene võistlusosa peeti üle riigi juba 12. ja 13. veebruaril ja esialgsel andmel on loota tõstesportidele veelgi suuremat huvi ja edukust tagajärgedelt.

ARNO POOLAK.

Gigantide murdja**Inglise karikavõistluste üllatusmeeskond**

Mida kiiremini Inglise karikavõistlustel langevad välja suurklubid ja mida kauem püsivad konkurentsis väikesed ja vähemtuntud klubid, seda kõrgemale tõuseb laiimate masside huvi karikavõistluste vastu.

Kõigi väikeste klubide unistuseks on saada õne osaliseks karikavõistlustel. Ja laiades massides on peale selle probleemi, kes võiks tulla karikavõitjaks, võrdsest huvitav teine probleem: kas kerkib jälle esile mõni „gigantide murdja“? Gigantide murdjaiks nimetatakse neid väikeklubisid, kes üllatavad suurklubide võitmise, kuigi viimaste mängijate eest on maksetud hiiglasummasid.

Tänavustel karikavõistlustel kerkis esile uus Millwall, uus gigantide murdja, kelleks on kolmanda liiga York City. Uskumatult kiiresti võitis York City rahva sümpaatiat.

York City mängib kolmandas liigas võrdlemisi tähtsusetut osa. Igal juhul ei ole ta kolmandas liigas kuigi eesotsas. Kuid karikatsükli tõttu on ta välja kaks tugevat klubi. Algul Coventry, kellel ei puudu lootused tänavu tõusta esimesse liigasse, ja selle järele esimese liiga Westbromwich Albioni, kes oli 1931. a. karikavõitja ja 1935. a. finalist.

Kui üks Londoni reporter tahtis Yorgis külastada ja pealt näha selle klubi treeningut, kelle nime ajalehed toonud rasvasemates kirjades üle kõigi veergude, tabas teda üllatus. Rohkem kui pool meeskonda polnud treeningule ilmunud. Miks? Nad on ju ometi elukutselised mängijad, kes treeningul peavad käima mitte oma tahtmist ja heaksarvamist mööda. Kuid selgus, et York City mängijad ei olegi kuigi suured elukutselised. Nende hulgas leidub elektrikuid, vedurijuhte, kivisööe laadijaid jne. Isegi kesktormaja Baines, kes sai kuulsaks kolme värava löömise

Westbromwich Albionile, omab kõrvalkutse — töötab schokolaadivabrikus. Ta kolleegid näevad teda peamiselt laupäeviti, kui tuleb pidada mõni matsch.

Inglismaal hinnatakse meeskonna väärtust selle järgi, kui palju on selle mängijate eest maksetud. Kui suur rahasumma on siis York City investeerinud oma mängijaisse? Erandiga ainult ühe mängija suhtes ei maksa kogu meeskond pence'igi. Ainult vasakääre eest on raske südamega maksetud 50 naela. Kõik teised on vabatahtlikult tulnud meeskonda. Sellele vaatamata pole York City mängijail suurt igatsust raha või preemiade järele. Seda tõendavad nad sellega, et esimese karikamatschi võitmise puhul saadud preemiad kokku panid, et sellega toetada 120 töötatööliste perekonda.

Toimetuse töö lõpul selgunult jõudis York City juba veerandfinaali, lüües 1. liiga Middlesbrough' 1:0.

V. S. Spordi maadlusvõistlused**K. Kullisaar kõvas vormis**

Jaanuari eelviimasel kuupäeval korraldas v. s. Sport suurejoonelised maadlusvõistlused, millel peeti 66 matschi. Neist 53 lõppes seljavõitudega, mis pealtvaatajatele hästi näis sobivat. Kaaluvõitjateks tulid peamiselt favoriidid, kuigi paljudel oli õige raske töö. Välja võib tõsta K. Kullisaart, kes võitis poolraskekaalus kindlalt (kuigi kohtunike-hääldtega 2:1) nii V. Froomani kui ka J. Kalde. K. Kullisaar näib spordivanaas olevat veel paremas vormis kui noorena.

Paremusjärjestuseks kujunes:

Kärbeskaal: 1. M. Maiste, Sport, 0 kaotuspunkti. 2. Kanepi, Sport, 3 kp. 3. Sass, Kalev, 6 kp.

Sulgkaal: 1. A. Sumil, Kalev, 0 kp. 2. Kasekänd, Kalev, 3 kp. 3. A. Veisman, Sport, 6 kp.

Kergekaal: 1. R. Männis, Kalev, 2 kp. 2. A. Härma, HM, 3 kp. 3. R. Kasman, Sport, 6 kp.

Kergekeskkaal: 1. E. Puusepp, Sport, 2 kp. 2. A. Võidula, Kalev, 3 kp. 3. R. Münt, Sport, 6 kp.

Keskkaal: 1. V. Mägi, Kalev, 1 kp. 2. A. Lõhmus, Kalev, 4 kp. 3. A. Kukk, Sport, 5 kp.

Poolraskekaal: 1. K. Kullisaar, Kalev, 2 kp. 2. V. Frooman, Sport, 2 kp. 3. J. Kalde, Sport, 5 kp.

Raskekaal: 1. N. Karklin, Sport, 0 kp. 2. A. Rohtmets, Sport, 3 kp.

Torkab silma, et nii nagu vabamaadluse esivõistlustel, ka nüüd Kalev omandas neli esikohta.

O.Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47, TEL. 442-22

KÕIK SPORDITARBED

täielises valikus soodsate hindadega

Kreenholmi Puuvillasaaduste **Manufaktuuri Osaühisus**

Asutatud 1857. a.

VABRIKUD KREENHOLMIS, NARVA LÄHEDAL

JUHATUS:

TALLINNAS, PIKK TÄN. 68, TEL. 426-63

MÜÜGIKOHT:

KAUBANDUS A.-S. „KREENBALT“
TALLINN, S. KARJA TÄN. 13, TEL. 425-14

MÜÜK AINULT SUUREL ARVUL

„POLARIS“

EESTI KINNITUS-A-S.

---

võtab vastu järgmisi

kinnitusi:

*tule-, murdvarguse,
veo, väärtisaadete-,
kasko- (laevakerede)
ja klaasikinnitusi*

Seltsi põhi- ja tagavarakapitalid ületavad

Kr. 1.000.000.—

Seltsi asutamisest peale on kahjude eest välja maksetud üle

Kr. 5.310.000.—

Soliidne edasikinnitus!

Kahjud likvideeritakse viivitamata!

---

*Juhatus asub Tallinnas, Vana Viru 12. Kõnetr. 426-66.
Telegr.-aadr. „POLARIS“*

Osakond asub Tartus, Suur Turg 11. Kõnetraat 6-75

Esindajad kõigis linnades ja maakohdades